

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP

WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU

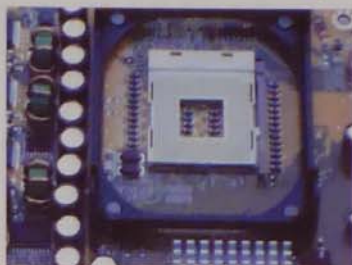
XVI. ÉVFOLYAM 52. SZÁM | 2001. DECEMBER 27. | ÁRA: 295 FORINT

Manufaktúra vagy...

Lesz-e Magyarország szoftverfejlesztő nagyhatalom?

6. oldal

Alaplapok bemutatója

Chaintech alaplapok, különféle Intel-processzorokhoz

13. oldal

Gazdálkodj okosan!

Fordítsunk egy kis figyelmet az időmenedzsmentre is!

21. oldal

Semmi személyeskedés!

Ki bízik az internetes kérdezősködőkben?

24. oldal

Húsz százalék alatt

Növekszik a hazai internethasználat, ám még elmarad attól a szinttől, ahol a világháló már igazán komoly befolyást gyakorol a mindennapokra.

A hazai felnőtt lakosság 18 százaléka, azaz 1 480 000 fő fér hozzá valamilyen módon az internethez – derül ki a KÓD Gazdaság és Médiaku-
tató Intézet augusztusban és szeptemberben készült, 30 ezer főre kiterjedő lakossági felméréséből. Bár a világhálós csatlakozások többsége még mindig munkahelyi vagy iskolai, a korábbi évekhez képest számottevően növekszik az otthoni internetelés szerepe. Ma a háztartások 7 százalékában található internetcsatlakozással ellátott számítógép, ez a telefonos lakások 9 százaléka, becslések szerint 260 000 háztartás. Az egyéni előfizetők túlnyomó többségének továbbra is kapcsolt vonali hozzáférése van, bár ezek között már 20 százalékos az ISDN-vonalak száma. Mintegy 7 százaléknál a kábelmodemes összeköttetések aránya, a nemrégiben elérhetővé vált DSL részesedése viszont még elhanyagolható.

A KÓD felmérése szerint az ingyenes internetszolgáltatók megjelenése mintegy 30–40 ezer új hozzáférést teremtett, ami elmarad a szolgáltatók által jelen-

tett 200 regisztrációtól. Ennek oka, hogy a bővülés nagy része duplikáció (azaz olyan regisztrált, aki már rendelkezik otthoni vagy munkahelyi-iskolai internettel).

Jelentős növekedésnek lehettünk tanúi az elmúlt években az üzleti internetszolgáltatások piacán, ahol ma már a 10 főnél többet foglalkoztató vállalatok 68 százalékában megtalálható a világháló. A nagyvállalati szektor telítődött, a kö-

zeps cégek 82 százaléka, a kisvállalkozások kétharmada (62 százalék) csatlakozott. A vizsgálat mintegy 21 800 vállalkozásra terjedt ki.

Míg az internet-előfizetések száma 2000-ben körülbelül 217 ezer volt, ami 58 százalékos növekedést jelentett 1999 utolsó hónapjaihoz képest, 2001-re alacsonyabb, 32–33 százalékos növekedést lehet prognosztizálni a részpiacok csat-

(Folytatás a 4. oldalon)

Változó hangsúlyok

Nem várható változás a GTS – és egyben a magyarországi leányvállalat – stratégiájában, amíg a cégcsoport tulajdonosváltása le nem zárul, tájékoztatta a Számítástechnikát Szathmári Géza, a GTS Datanet vezérigazgatója. A KPN Qwest ez év októberében jelentette be, hogy megvásárolja a GTS Europe-ot. A tranzakció – a különféle jóváhagyásokat követően – előreláthatólag 2002 márciusában zárul. Szintén jövő év márciusa a határideje annak az opciónak, amely szerint az egyesült államokbeli alternatív szolgáltató, a Qwest kivásárolhatja a KPN Qwestből tulajdonosársát, a holland KPN-t. Néhány hónapon belül tehát a mai GTS várhatóan az Egyesült Államok egyik nagy alternatív szolgáltatójának a tulajdonába kerül.

Ami az egyes leányvállalatok jövőbeli működését illeti, a közép-kelet-európai régió minden valószínűség szerint továbbra is önálló marad.

Szathmári Géza – aki szeptember 1-jétől áll a GTS Magyarország élén – elmondta: „A cég által követett alapvető irány – azaz az üzleti kommunikációs terület középpontba állítása – jó. Hiszek az IP-ben, a jövőben fokozottan összpontosítunk az IP alapú szolgáltatásokra, beleértve a Voice over IP-t is. Ennek megfelelően változnak majd bizonyos hangsúlyok. Szeretnénk kiterjeszteni az internettel kapcsolatos üzleti filozófiánkat, erősítjük a datanetes tevékenységet, és gondolkodunk rajta, hogy tartalom-szolgáltatással is foglalkozzunk.”

(Folytatás a 5. oldalon)

Microsoft-biztonság

A Microsoft világszerte elindította Strategic Technology Protection Program (STPP) nevű kezdeményezését a kis- és középvállalati biztonság növelésére; ehhez a magyarországi leányvállalat is csatlakozott. Vityi Péter, a Microsoft Magyarország ügyvezetője elmondta, hogy az STPP elindítását egyre gyakoribb vírusfertőzések és az egész internetes veszélyeztető, sűrűsödő DoS támadások indokolták.

(Folytatás a 4. oldalon)

Oracle-számok

Az Oracle elégedett a nehéz gazdasági körülmények közt elért eredményekkel – összegezte a 2002-es pénzügyi év második negyedének tapasztalatait Stefan Ström, az Oracle Hungary nemrégiben kinevezett ügyvezető igazgatója. A világcégnek ugyan a bevétele és a nyeresége is csökkent, ám a profitráta elérte a 35 százalékot, ami ebben az iparágban kimondottan jónak mondható.

(Folytatás a 4. oldalon)

E-törvény

Szokatlanul magas aránnyal – 283 igen szavazattal, 33 elutasító és 8 tartózkodó szavazattal – fogadta el december 18-án az Országgyűlés az elektronikus kereskedelmi törvényt.

(Folytatás a 5. oldalon)

9 770587 151006

**Pannon GSM
előfizetés
+ Nokia 3310
+ ajándék Samsonite övtáska**

bruttó

9 900 Ft

Sosem volt még ilyen népszerű!

Minden akciós mobiltelefonhoz Samsonite övtáskát adunk ajándékba.

A részletekről és számos további készülékajánlatunkról érdeklődjön bemutatótermeinkben (Budapest: Károly krt. 3/A, Fáy u. 4., Lurdy Ház - Könyves Kálmán krt. 12-14., Rózsakert Bevásárlóközpont - Gábor Áron u. 74-78/A, Pólus Center - Szentmihályi út 131., Váci út 20-26., Eurocenter Bevásárlóközpont - Bécsi út 154., Duna Plaza - Váci út 178.; Budaörs, Baross utca 165.), területi képviselőink, hivatalos viszonteladóinknál országszerte, vagy hívja a 06 20 922 0120-as telefonszámot, és üzletkötőnk Budapesten kérésére felkeresi Önt! Ajánlatunk 2001. november 26-tól az akciós készlet erejéig tart, és kétéves előfizetői szerződés aláírása esetén érvényes. A készülékek csak Pannon GSM SIM-kártyával használhatók. Pannon GSM nonstop ügyfélszolgálat: 1220. Ajánlatunkat már honlapunkon, a PannonNetShopban is igénybe veheti. www.pannongsm.hu

PANNON GSM
***** Az élvonal.

Linuxos kézigép

Még az év vége előtt forgalomba kerül a dél-koreai G.Mate kéziszigetgége. A Yopy gyárilag az ARM Linux operációs rendszerrel szerelik fel. A készülék összehajtható házában felül van a képernyő, alul kapott helyet a 40 gombos billentyűzet. Erőforrása egy Intel StrongArm processzor; az LCD-kijelzőn az X Window grafikus felület jelenik meg. www.szt.hu/hirek_arch.php (2001. 12. 18.)

www.szamitastechnika.hu

2001. DECEMBER 27.

Kézben tartott napenergia

Az ICP Global Technologies sárga színben pompázó iSun eszköze nem más, mint egy hordozható napelem, ami mobiltelefonok és más eszközök feltöltésére alkalmas. A videokazetta méretű, alig háromszázötven grammos iSun időjárásálló kivitelben is kapható. www.szt.hu/hirek_arch.php (2001. 12. 17.)

TARTALOM 52. HÉT

AKTUÁLIS	4	TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA	10	TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK	18	INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM	24
-----------------	----------	------------------------------	-----------	------------------------------	-----------	---------------------------------	-----------

5	ÚJ NOVELL-CSOMAG <i>Olcso, integrált hálózati megoldást kínál a kisvállalkozásoknak a Novell (CSÓRIÁN SÁNDOR)</i>
5	CAMPUS-PROGRAM <i>A Microsoft ingyen elérhetővé tette legtöbb termékét a felsőoktatási hallgatóknak és oktatóknak; az ELTE rektora megkapta az első szoftvertelepítő-készletet (REVÉSZ GÁBOR)</i>
6	MANUFAKTÚRA VAGY SZOFTVERGYÁR? <i>A magyarországi szoftveresek szakértelméről és a hazai szoftverexport lehetőségeiről nyilatkozik Vadász Pál, a Montana elnök-vezérigazgatója (REVÉSZ GÁBOR)</i>
7	CD-BŐSÉG <i>(CSÓRIÁN SÁNDOR)</i>
8	KÖZSFÉRÁBAN A NOVELL <i>(REVÉSZ GÁBOR)</i>
8	KÖZÖS BEMUTATÓKÖZPONT <i>Compaq AlphaServeren működik az Oracle9i Real Application Cluster (CSÓRIÁN SÁNDOR)</i>
8	AKADÉLYVERSENY <i>(MALLÁSZ JUDIT)</i>
9	VÉLEMÉNY
9	HIDEG SZELEK <i>Az ideinél rosszabb már nem lehet a jövő év (REVÉSZ GÁBOR)</i>
9	AZ IBM ÉS AZ E-OKTATÁS <i>(ZIMÁNYI KATALIN)</i>
9	TERJESZKEDIK A LASERBIT <i>(MALLÁSZ JUDIT)</i>
9	BANKVETÉLKEDŐ <i>(TRAUTMANN BALÁZS)</i>

10	RENDSZERVÁLTÓZÁS II. <i>Két rendszerváltást hajtott végre alig egy hónap leforgása alatt Váncsa István. Először a noteszgépen cserélte le a Windows 98-at Linuxra, most pedig egy másik számítógépen a Windows 2000-et Windows XP-re. A folyamat nem ment tapasztalatok nélkül – ezeket osztja meg olvasóinkkal rendszeres szerzőnk (VÁNCSA ISTVÁN)</i>
13	ALAPLAPOK BEMUTATÓJA <i>Elmúltak azok az idők, amikor egy alaplapot évekre lehetett használni. Az Intel ma háromféle foglalatot kínál CPU-t, ezért alaposan meg kell gondolnunk, milyen alaplapba ruházzunk be (CSÓRIÁN SÁNDOR)</i>
16	A MI LEJÁTSZÓNK <i>Magyar fejlesztésű eszköz az autóba építhető MP3-lejátszó (KRIZSÁN GYÖRGY)</i>

18	FIZESS A MOBILODDALL! <i>A mobilkereskedelem még szerte a világon gyermekkorát éli. Az új fejlesztések révén azonban közelebb kerülhet egymáshoz ember és technológia (MÁRTONFFY ATTILA)</i>
21	GAZDÁLKODJ OKOSAN! <i>Sokak számára nem könnyű dolog beosztani (munka)idejüket. Ha pedig ez az állapot még súlyosbodik azzal is, hogy a munkavállaló ideje egy részében otthon dolgozik, akkor mindenképpen szükség van valami hatékony módszerre (ZIMÁNYI KATALIN)</i>
23	TÜLÉLESI KALAUZ <i>Egy forráskihelyezési feladat kapcsán nem árt arra is gondot fordítani, hogy miként tudunk kihátrálni az általunk is aláírt szerződésből (BOB LEWIS)</i>

24	CSAK SEMMI SZEMÉLYESKEDÉS <i>Senki nem adja ki szívesen személyes adatait, még szűk körben sem, nemhogy az interneten. A Jupiter Media Metrix augusztusi felmérése szerint különösen az új hálóhasználók zárkóztak: később, a tapasztalatok halmozódásával jobban kinyílnak az internetezők (ZIMÁNYI KATALIN)</i>
26	NŐK AZ INTERNETEN <i>Egyre hangsúlyosabb szerep jut a nőknek az interneten. Egyrészt a felhasználók körében is mind többen kerülnek ki a gyengébb nem soraiból, másrészt megnőtt a női témákkal foglalkozó webhelyek száma és látogatottsága. Mind kapósabbak a női szerzők is, profik és laikusok egyaránt (ZIMÁNYI KATALIN)</i>

A néhány hónapja készült 1000 fős, országos reprezentatív felmérés szerint a felnőtt lakosság 16 százaléka, vagyis 1320 000 fő fér hozzá valamilyen módon a világhálóhoz, többségük továbbra is a munkahelyéről vagy az iskolájából, de dinamikusan nő az otthoni internetelés szerepe: most a háztartások 6 százalékából lehet hozzáférni a világhálóhoz.

Microsoft-biztonság Oracle-számok

(Folytatás az 1. oldalról)

A Microsoft érintettségét egy adattal illusztrálta: a Netcraft kimutatásai szerint a weben megtalálható fizikai kiszolgálók 52 százaléka Microsoft-szoftverrel működik. Az STPP-nek két fázisa lesz: az elsőnek a megfelelő biztonsági szint elérése a célja, a másodiké az elért biztonság megtartása.

Itthon partnercégek támogatják mind a két szakaszt. Az első fázisban használt CD-t például az Insurance Technology segítségével állították össze; az Insurance Technology a maga öt éves tapasztalatával járul hozzá a nagyvállalatoknak már korábban is elérhető szolgáltatások széles körű elterjesztéséhez. A most megjelent, megrendelésre ingyen kapható CD a Windows 2000 kiszolgáló felhasználóinak készült; a későbbiekben készülnek majd Windows NT, illetve Windows XP kiszolgálóhoz való változatok is.

Ez a CD két problémára ad megoldást: egyrészt átvezeti a rendszert az összes eddig meglévő biztonsági javítást (ezek elvileg eddig is léteztek, a gyakorlatban azonban nagyon sok helyen hiányoznak), másrészt a rendszerért felelős munkatárs döntése szerint elvégzi a rendszer biztonsági beállítását. Ezt az Insurance Technology további két – már nem ingyenes – szolgáltatással egészíti ki: az egyik a vállalati alkalmazások sebezhetőségi szintjének felderítése, a másik a biztonsággal kapcsolatos oktatás és képzés.

Minden biztonsági intézkedés annyit ér, amennyi hosszabb tá-

von is megmarad belőle. Ez az elve a program második fázisának; ebben az ICON Kft. a Microsoft partnere. Az ICON akciója azokra irányul, akik a Microsoft Internet Information Server-t futtatják: ők január 15-ig ingyenes biztonsági felülvizsgálatot végezhetnek a kiszolgálójukon, és angol nyelvű összefoglaló javaslatot kapnak. A szolgáltatás ezután három fokozata már nem ingyenes; azokban az ICON több más szoftver segítségével átfogó és a részletes tennivalókat is leíró magyar nyelvű helyzetjelentést ad, s ezután, ha a felhasználó erre igényt tart, elvégzi az általa szükségesnek látott javításokat, végül a WebEnforcer nevű szoftver üzembe helyezésével állandó biztonsági felügyeletet ad.

A Microsoft működésében vannak ezen a konkrét programon túlmutató változások is – hívta fel Vityi Péter a figyelmet egy biztonságfelfogásbeli váltásra. Eddig a Microsoft összes kiszolgálószoftverén „a minden opció engedélyezve” elv érvényesült, és a nem használt lehetőségeket a rendszergazdáknak kellett bezámiuk. Bizonyos opciókkal azonban nagy biztonsági kockázat jár, ezért a jövőben az „összes opció tiltva” lesz az irányadó elv, és a rendszergazdáknak kell eldönteniük, hogy milyen opciókkal használják a termékeket. Ennek a megoldásnak a helyességét az igazolja, hogy a vállalatok az utóbbi időben hajlamosak a netán kényelmetlenebb, de biztonságosabb megoldásokat választani.

REVÉSZ GÁBOR

(Folytatás az 1. oldalról)

Az új licenckel eladása 27 százalékkal csökkent, viszont 8 százalékkal emelkedett a licencmegújítások száma és 12 százalékkal a tanácsadástól származó bevétel. Különösen sikeres volt az OracleIi alkal-

ugró sikereket ért el; olyannyira, hogy a térségben az Oracle Hungary értékesítette a legtöbb e-Start csomagot. A negyedévben a céghez közel 100 új megrendelés érkezett (többek közt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által igényelt új

Stefan Ström több mint húsz éve dolgozik az informatikai szakmában: vezetők beosztásokat töltött be az Intentionál, az Andersen Consulting svédországi képviseleténél és az OAD-nél. 1998-ban került az Oracle-hoz, ahol előbb a skandináv régió alkalmazási igazgatója, majd a közép- és kelet-európai régió üzleti megoldásokért felelős alelnöke.

mazáscsomag, amelynek bevezetése már 4000 vállalatnál folyik, illetve a 9i AS alkalmazás-kiszolgáló, amely több mint 50 százalékos növekedést ért el a negyedévben.

A magyar leányvállalatnak a második pénzügyi negyedévben 2,2 milliárd forint árbevétele volt, ami a megelőző három hónaphoz képest 29 százalékos növekedést jelent. Ezzel az Oracle Hungary időarányosan némileg túlteljesítette üzleti tervét, és mindenképpen jó pénzügyi évet vár, mondta Ström. A növekedéshez az államigazgatási megrendelések járultak hozzá a legnagyobb mértékben, és ebben a szektorban még további bővülés várható. Ezen túlmenően a kis- és közepes vállalatok piacát tartja legfontosabb célterületének az Oracle, ahol az e-Start csomag ki-

pénzügyi rendszer átadására, illetve az OTP tranzakciós adattárházának kiépítésére). A folyó projektek közül Ström ki-

emelte a Magyar Posta elektronikus közbeszerzési rendszerének, a Rába termelésirányítási rendszerének és a GE Medical Systems pénzügyi alkalmazásainak bevezetését.

A jövő terveiről szólva Stefan Ström elmondta, hogy első sorban a hagyományosan fontos piacokra (így az államigazgatásra) figyelnek majd. A termékek közül nagyobb hangsúlyt kap a 9i AS és az üzleti megoldások. Az e-Start sikerére alapozva az ügyfélkapcsolatkezelés (CRM) terén is kialakítanak egy ehhez hasonló, a kisebb vállalkozásoknak szánt termékcsoportot.

A sajtótájékoztatón bejelentették, hogy az Oracle kompetenciaközpontot hoz létre a Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Karán. Az Oracle – három év alatt összesen 12 millió forint értékben – szoftverekkel, oktatóanyagokkal, tanácsadással támogatja a központ munkáját.

SCHOPP ATTILA

Húsz százalék alatt

(Folytatás az 1. oldalról)

lakozási szándékait figyelembe véve. Eszerint az előfizetéssel rendelkezők száma maximum 290 ezer lesz év végére. A bővülésnek egyébként 8–10 százaléka származik majd új vállalati ügyfelek csatlakozásából.

Az információs társadalom kibontakozásának – azaz az elektronikus gazdaság és az elektronikus kormányzat felvirágzásának – feltétele szakértők szerint az, hogy az internet és az adatkommunikáció alternatív tech-

nológiai szerves részévé válnak mind az állampolgárok, mind a gazdasági szervezetek és intézmények mindennapi kommunikációs tevékenységének. Ehhez azonban az említett technológiáknak el kell érniük egy kritikus penetrációs szintet, amely az internet esetében 25 százalék – mutatnak rá a KÓD kutatói arra, hogy Magyarországon miért várat még magára az e-polgári öntudat kialakulása.

MÁRTONFFY ATTILA

Most érdemes licitálni!

www.szt.hu

A legmagasabb ajánlat
2001. december 19-én

53 000 Ft volt!

ViewSonic E70 17" monitor

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

Most érdemes licitálni!

www.szt.hu

KIKIÁLTÁSI
ÁR: 1 Ft!

Minolta PagePro 1100L
A4 - Lézer nyomtató

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

A licitálás utolsó napja: 2002. január 4.

Változó hangsúlyok

(Folytatás az 1. oldalról)

A liberalizációval kapcsolatban a vezérigazgató elmondta, hogy nagy erővel készülnek a teljes piacnyitásra. A munka keretében folyamatban van egy Siemens EWSD főközpont telepítése, továbbá készülnek a hálózati összekapcsolásai.

A GTS célja, hogy Magyarországon a cég az egyik legnagyobb ADSL-szolgáltató legyen, hangsúlyozta Szathmári, majd hozzátette: „Az ADSL a teljes internetpiacot átalakíthatja. Azért tudunk olyan jó minőségű szolgáltatást nyújtani, mert mögöt-

tünk van a cégesoport szélessávú gerinchálózata, az E-bone. Az ADSL elterjedése új internetezési kultúrát hoz Magyarországon. Ám ha olcsón lehet nagy sávszélességhez jutni, ahhoz persze megfelelő tartalomra is szüksége van.”

A GTS Datanet 2000. évi konszolidált árbevétele 7,954 milliárd forint, mérleg szerinti nyeresége 1,964 milliárd forint volt. Idén az árbevétel 30 százalékos növekedése várható. Az üzleti előfizetők száma (beleértve a bérelt vonali és az internetes ügyfeleket is) meghaladja az

ezret. Kapcsolt telefonvonalon 20-25 ezren használják a Datanet internetszolgáltatását. Az elmúlt néhány hónapban a dial-up ügyfelek száma 40-50 százalékkal nőtt.

MALLÁSZ JUDIT

E-törvény

(Folytatás az 1. oldalról)

Az igen szavazatok magas száma annak köszönhető, hogy a két legnagyobb párt képviselői több alapkérdésben meg tudtak egyezni egymással. Az eredetileg benyújtott törvényszöveghez képest változás, hogy a törvény kizárólag a térítés ellenében nyújtott szolgáltatásokra vonatkozik. A másik lényeges változás, hogy az internetet használóknak csak kifejezett kérésükre lehet küldeni kereskedelmi célú elektronikus levelet, és a címzett beleegyezése már az első levél elküldéséhez is elengedhetetlen.

RÉVÉSZ GÁBOR

Új Novell-csomag

A Novell Magyarország december 18-án sajtótájékoztatót jelentette be a Novell Kisvállalati Csomag 6-os verzióját. Az új csomag, elődeihez hasonlóan, a kisvállalatoknak kínál olcsó, integrált hálózati szoftvermegoldást. A csomag a fűrtkezelés kivételével a teljes NetWare 6-os operációs rendszert tartalmazza. A NetWare 6 valamennyi szolgáltatása, így az eDirectory címár is része a csomagnak.

A csomagban van még a levelezés és a csoportmunka támogatására a GroupWise 6-os kiszolgáló, a munkaállomások távoli kezelésére pedig a ZENworks for Desktops 3.2-es felügyeleti szoftver. A biztonságos internetelésre a BorderManager Enterprise Edition 3.6-os verziója szolgál, a vírusvédelemről pedig a Network Associates VirusScan és NetShield programja gondoskodik.

A csomag tartalmazza a To-

bit FaxWare hálózati faxkezelő programot is, amellyel a munkaállomásokról elérhető a közös faxkiszolgáló. Végül egy magyar fejlesztésű program is bekerült a csomagba, a Számadó nevű számlázóprogram. A kisvállalati csomag két kiszolgáló üzemeltetésére jogosít fel; az öt felhasználói licencet tartalmazó alapsomag egy-, öt- és tízfelhasználós licenccsomagokkal bővíthető, maximum ötven felhasználóig.

Mint Szitya Tamás, a Novell magyarországi képviselőinek vezetője elmondta, a csomag ára, figyelembe véve a benne lévő komponensek önálló árát, kedvező, és elődeihez hasonlóan várhatóan sikeres lesz a hazai piacon.

CSÓRIÁN SÁNDOR

+online: www.novell.hu/termek/halozat/msb/

Campus-program

December 17-én Stumpf István kancelláriaminiszter – a Microsofttal kötött Campus-szerződés alapján – átadta Klinghammer Istvánnak, az ELTE rektorának a felsőoktatási intézményeket megillető szoftvertelepítő-készletek első példányát.

Mint ismeretes, a Miniszterelnöki Hivatal november 20-án szándéknyilatkozatot, december elején pedig szerződést írt alá a Microsofttal arról, hogy a következő 3 évben a magyarországi felsőoktatási intézmények oktatói és hallgatói térítésmentesen juthatnak hozzá az operációs rendszer frissítéseikhez, a teljes Office csomaghoz, valamint a fejlesztésszükségletekhez. Az oktatók és a hallgatók nemcsak az intézményekben használhatják a szoftvereket, hanem otthoni gépeiken is, de – mint a résztvevők hangsúlyozták – a legális használat feltétele az oktatói, illetve hallgatói jogviszony.

Az intézmények méretükhöz szabott számban kapnak telepítőkészletet; az otthoni telepítéshez önköltségi áron (3, illetve 5 ezer forintért) lehet telepítőkészletet vásárolni. A két ár kétféle csomagot takar: a szűkebb csomag csak az operációs rendszer frissítését és az Office-t tartalmazza.

Üzembe állítottak egy, a felsőoktatási intézmények IP-cím-tartományából elérhető letöltőkiszolgálót – az a programokon kívül további részletes információkkal is szolgál –, továbbá

egy telefonos információs központot: az a 432-1080-as számot várja az érdeklődők hívásait.

RÉVÉSZ GÁBOR

14 lap/perc • 600x1200 dpi
DOS/Windows/PC/L
4-36MB RAM • 250-850 lap
•borítékadagoló
párhuzamos, USB
hálózati kártya (opcionál)
15.000 laphó

csereakció
OKIPAGE 14ex-re
Az OKIPAGE 14ex vásárlás bármilyen típusú (laser, buborék, mátrix, lézert, LED, thermal, bubble jet, stb.) használt, akár üzemi állapotban (de még hiánytalan állapotú) nyomtatóját beszámítjuk az új árba bruttó **25.000 Ft-ért.**

ajánlott végfelhasználói ár: **99.900 Ft +áfa**
79.900,- Ft+áfa
csereakcióval

OKI Network Solutions
for a Global Society

OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail oki@nyomtasdo.com www.oki.hu
OKI BRNOVAJA VÁSÁRHÉLY VÍRZŐR VÍZ-ÁRNYÉK **BUDAPEST** DATEN KONTOR TRADE KFT. 202-5902 • DUNA ELEKTRONIKA KFT. 237-1298 • FLAD INFORMATIKA RT. 363-0156
 FOXART KFT. 452-1070 • GRANÁTALMA TEAM KFT. 315-1797 • HUMANSOFT KFT. 370-7624 • KVENTA KFT. 269-5082/198 • MINOR RENDSZERHÁZ KFT. 436-3026
 MŰSZERTECHNIKA RENDSZERHÁZ KFT. 4329-4771 • PRINTREX BT. 30900-4963 • PROFESSZIONÁL KFT. 218-5305 • PUB KFT. 351-8408 • SENZOR KFT. 347-5088 • SPRINT COMPUTER KFT. 210-4835
DEBRECEN TRACÓ-D KFT. 52-503-424 • **EGER** ANSYS KFT. 34-537-204 • **GYŐR** MŰSZERKÖZPONTUM KFT. 96-913-086
HÓDMEZŐVÁSÁRHÉLY DELFIN COMPUTER INFORMATIKA RT. 82-246-810 • **KECSKEMÉNY** BESTOON KFT. 76-425-118 • **MÁTÉSZALKA** WINTEX INFORMATIKA KFT. 44-913-166
PÉCS LETTCOMP & NÉMÉTI BT. 72-511-184 • **SOPRON** TELECOMP KFT. 89-339-535 • **SZEDED** IRÓDAGEP KFT. 83-440-022 • **SZÉKESFEHÉRVÁR** ITV ALBTECH KFT. 22-900-391
SZOLNOK WIN INVESTOR RT. 56-413-086 • **SZOMBATHELY** FLAD SZÁMÍTÁSTECHNIKA KFT. 34-901-890 • **OKI BRNOVAJA VÁSÁRHÉLY** BUDAPEST PRINTER HOTLINE KFT. 229-0026

Manufaktúra vagy szoftvergyár?

A magyarországi szoftverek szakértelméről, ezzel összefüggésben a hazai szoftverexport lehetőségeiről többféle, egymásnak élesen ellentmondó vélemény jelent meg az utóbbi időben.

Már több mint egy éve annak, hogy Németország külön programot indított szakemberhiányának enyhítésére. A kérdésben érintett cégek vezetői közül *Vadász Pált*, a Montana Rt. elnök-vezérigazgatóját kérdeztük a program magyarországi hatásairól és a problémáról általában.

– Szoftverüzletünk munkatársai elsősorban Németországban végzik munkájukat. Amikor a német kormány a korábbi munkavállalói moratórium feloldásaként meghirdette zöldkártya-programját, a korábban ott dolgozók egy része közvetlenül a megbízóknál vállalt

értelemben vett „munka-hazahozatal” német viszonylatban nem, vagy csak kis mértékben működik. Ennek az az oka, hogy a német kultúrkörbe tartozó országokban jobban idegenkednek a munka kiadásától, mint az angolszász vagy a skandináv országokban. Ilyen értelemben a skandináv vagy az angolszász cégek nyitottabbak és inkább hajlandók nagyobb kockázatot vállalni, mint a németek. Másrészt a tevékenységek is szervezettebbek, a követelménylista kidolgozottabb, így a munka is jobban kiadható. Így a piacok közt a különbség két értelemben véve is kulturális kérdés: egyrészt a németek gyanakvóbbak, másrészt az állandó változtatási igény miatt jobban szeretik, ha a munkatársak „kéz-nél vannak”. Ez az elvárás egyébként a német cégekkel szemben is fennáll: a megbízók hazai cég esetén is szeretik „falakon belül tudni” az összes érdekelt munkatársat.

– Magyarországon többen is hangsúlyozzák a hazai informatikai iskolák magas minőségét. Mennyire lehet támaszkodni erre a minőségre külföldi projekteknél?

– A nyolcvanas években a magyar munkavállalók a környező országok szakembereihez képest nagyon felkészültek voltak. Miután a magyarokat korábban engedték ki dolgozni külföldre, mint más országok munkavállalóit, az exportkultúra is fejlettebb volt. Azt azonban már nem lehet mondani, hogy a magyar projektmenedzsmenti, minőségellenőrzési vagy rendszerspecifikációs kultúra fejlettebb volna az elvárt színvonalnál. Azt is el kell mondani, hogy olyan értelemben vett szoftvergyár, mint amilyen Bulgáriában vagy Szlovéniában létezik, Magyarországon magyar tulajdonban nincs. Nálunk kizárólag multinacionális tulajdonban vannak szoftvergyárak, de ezeket az anyavállalat látja el munkával. A Montana is szeretne szoftvergyárrá válni, de úgy tűnik, hogy a piaci viszonyok, a méret, a szakemberek száma és az árviszonyok nem tesznek lehetővé ilyen méretű megjelenést. Vagy olyan üzleti modell működik, amelyben valaki erős üzleti kapcsolatokkal kivált egy multinacionális cégből, és otthon ezekre a kapcsolatra alapozva épített fel egy céget, vagy olyan nagy tömegben

munkát. Természetesen megmaradt az a változat is, hogy a szakemberek egy magyar cég német leány- vagy testvérvállalatánál dolgoznak, de a klasszikus értelemben vett „munkaszerződéses” munkavállalás már éveken ezelőtt megszűnt. Az országot váltók jelentős része nyelvi és kulturális okoknál fogva inkább az angolszász területek felé orientálódott, így beszélésem szerint több ember ment ki Angliába és Amerikába, mint Németországba. Ami az általunk elvállalt feladatokat illeti: ezek inkább technológiai, mintsem gazdasági témákhoz kötődnek, és a nagyobb szoftverházak forráskihelyezési tevékenységének eredményei. A Montanánál itthon dolgozók zöme pedig nem német, hanem amerikai és skandináv szoftverexport-munkákon dolgozik, mert a klasszikus

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus** programmal végezzük, melyet a **2F 2000 Kft.**, a szoftver magyarországi képviselője biztosít.

<http://www.2f.hu>

www.szft.hu

Hirdetésfelvétel: Kereskedelmi Iroda
Telefon: 474-8860 • Telefax: 302-0299
E-mail: hird@idg.hu

42019

Ara: 3500 Ft

Hitelesítési Gyűjtemény Lézernyomtató kézikönyv
Az olvasó a tudásszintjétől függetlenül megtalálhatja a választ a nyomtatással kapcsolatos kérdéseire, akár Windows, Linux, NetWare operációs rendszert használ. A könyvből szereplő példák ugyan egytől-egyig a legújabb Hewlett-Packard LaserJet modelleken keresztül lettek bemutatva, de nagyrészt a régebbi HP és a többi nyomtatógyártó modelleivel, sőt, akár tintasugaras nyomtatóval is használható. A CD-melléklet interaktív bemutatásokkal, példákival és dokumentumokkal segíti a könyv olvasását és megértését.

Ara: 3500 Ft

Borland Tiborné – Goda Attila Kylix kézikönyv
Gyors alkalmazásfejlesztés Linux alatt. A kezdő és profi Linux-fejlesztők kézikönyve. A Kylix a Delphi Linuxos változata. A részletes telepítési útmutató, a Linux kezelésének rövid leírása, a szükséges Object Pascal ismertetés és a vezérlő elemek teljes körű leírása, a Kylix adatbázis kezelése, az Internetes alkalmazások készítése hasznos segítség. A könyv CD-mellékletén többek között egy igen gazdag példatár, valamint a **Kylix Open Edition** és a **Component Tools** található. A nagyszámú, sokféle mintafeladat tartalmazza a konzol alkalmazások, az Object Pascal utasításainak megismerését, a vezérlők és a komponensek működésének bemutatása pedig az alkalmazási programok fejlesztését segítheti elő.

Ara: 4990 Ft

Mark L. Chambers CD-író kézikönyv
Az Amerikában már nagy sikert aratott szakkönyvünk elengedhetetlen segítség mindazoknak, akik akár kezdő, haladó, esetleg profi szinten használják otthoni vagy irodai célra a CD-írást. Lépésről lépésre adunk útmutatót pl.: videó CD-felvételhez, digitális fotóalbumhoz, hordozható multimédia megalkotásához, CD menü tervezéséhez, Mixed-Mode CD-k írásához, zenei (MP3) CD-k készítéséhez. Egyéni címkékészítésen kívül HTML menüt készíthet adat CD-jéhez. Könnyedén elsajátíthatja az **Easy CD Creator** az **Adaptec DirectCD** és az **Adaptec Toast** használatát, mellyel az elrontott CD lemezeknek számát gyakorlatilag nullára csökkentheti.

Ara: 2500 Ft

Mindhárom olvasmányos kalauzunk segít elsajátítani a **szövegszerkesztés, grafikonkészítés, táblázatkezelés, prezentáció és adatbázis készítés, internetezés és honlap készítés** alapjait olyan szinten, amire egy irodában, intézményben, iskolában vagy bárhol szükség lehet. Kézikönyvünket kitűnően használhatják bármilyen helyen és munkakörben dolgozók egyaránt. A **„Mutasd, ne mond”** módszerrel, tömör, sok ábrával készült oktatóanyagunkkal bárki önállóan tanulhatja el, taníthatja a könyvből levő nagy mennyiségű, speciális módszerrel összeválogatott ismeretanyagot. Eddigi tapasztalataink szerint – a könyv tartalma, terjedelme és kis értéke miatt alkalmas arra, hogy oktatási segédanyagként használják a tanárok és a diákok egyaránt. Nékülözhetetlen kézikönyv nem csak cégek, vállalatok részére, hanem elsősorban közintézmények, iskolák, ill. a magánfelhasználók számára is. Szakkönyvünk tartalmazza a NAT (Nemzeti Alap Tanterv), valamint az ECDD tanfolyam teljes tananyagát: Windows, Word, Excel, PowerPoint, Access, Internet, HTML, DOS, Linux, Windows Commander stb.

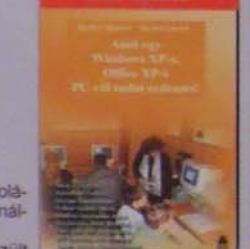
INGYENES
Microsoft Office XP professional
30 napos teljes változatot kap az
„Amit egy Windows XP-s Office XP-s PC-ről tudni érdemes”
könyvünk első 1500 vásárlóját!

Borland Tiborné – Borland László
Amit egy Windows 2000-es Office 2000-es PC-ről tudni érdemes!

Ara: 3500 Ft

Borland Tiborné – Borland László
Amit egy Windows XP-s Office XP-s PC-ről tudni érdemes!

Ara: 3500 Ft

Béda Books Kiadó Kft.
Postacím: 2083 Solyvár, Pf. 79.
Tel./fax: 26-980-104. Tel.: 26-560-105
E-mail: info@bedabooks.hu
Web: www.bedabooks.hu

30%
kedvezmény

A Számítástechnika olvasóinak: 15%
Minimum 4 könyvet rendelőknek: 25%
Oktatási intézményeknek: 30%
A kedvezmények kérelmét kérjük feltüntetni!

A könyvekre plusz csomagolás, postaköltségek számunkra fel

áll rendelkezésre rendkívül olcsó és magasan képzett munkaerő, hogy az árral lehetett győzni. Magyarországon egyik út sem létezik, ezért nincs nagy méretű magyar szoftvergyár.

– *Őn szerint hol tartanak ma a magyar szoftveres fizetések a nyugatihoz képest?*

– A magyar szoftveresek fizetése ma fele-harmada a nyugat-európainak, de a megélhetés költségeit nézve viszonylag jobb az arányok, mint Romániában vagy Bulgáriában. Ha nem így lenne, sokan elmentek volna, mint ahogy onnan el is mentek. Ahhoz képest azonban, hogy mennyire olcsó egy belorusz, egy orosz, egy ukrán, vagy egy román programozó, a magyar szakemberek drágák. Így aztán, ha egy német szoftverház mégis kiad munkát külföldre, akkor ezt a magyar ár ötödéért meg tudja tenni a román piacon.

– *Említette a sokféle addicionális tudás szükségességét. Hogy áll most Magyarország ezen a téren?*

– Néhány éve felmérték a magyarok általános felkészültségi szintjét, nagy hangsúlyt helyezve a minőség-ellenőrzési és projektmenedzsmenti technológiák ismeretére. Az akkorihoz képest nagy a javulás, de a tekintetben, hogy ez

mennyire közelíti meg a nyugat-európai elvárásokat, még mindig vegyes a kép. Hazánkban vannak olyan szoftverházak, amelyek már képesek az elvárások teljesítésére – a Montana is nemrégiben szerezte meg az európai szabványok szerinti minősítést minden műszaki tevékenységére, beleértve a szoftverfejlesztést is. A nagyobb méretű projektek megvalósításának akadálya egyébként a minőségi szabad munkaerő tömeges jelenlétének hiánya. Ugyanis nagyon sok a viszonylag kicsi, 20–30 fős cég – a Montanánál is csak 60–70 szoftverfejlesztő dolgozik –, de magyar tulajdonban nincs 400–500 fős szoftverház. Nagy méretű projektek ennek hiányában nem vállalhatók el.

– *Mi akadályozza meg a Montanát abban, hogy ekkora céggé váljon?*

– Egyrészt nincs elég olyan munka, amelyet haza lehetne hozni. Voltak erre kísérletek, de nem vezettek eredményre. Ma már kevés az esély rá, hogy egy szoftvergyár létrejöhessen – néhány éve még volt ilyen lehetőség, aztán kormányzati támogatás hiányában el is tűnt –, így én ma már az egyedi szoftverfejlesztéseket végző „manufaktúrákban” jobban hiszek, mint a szoftvergyárakban.

RÉVÉSZ GÁBOR

CD-bőség

Működése óta idén jelenteti meg az Arcanum Adatbázis Kft. a legtöbb CD-ROM-újdonságot. Már kapható a Magyar Életrajzi Lexikon, a Jókai összes művei, a Németh László összes műve, a Szechenyi István minden írása, az Ókori lexikon, a Szó-Tár-Lat és a Magyar viseletek története című CD-ROM. Még az év vége előtt elkészült az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képekben, az Erdély régen és ma, a Diafilmár és a Japán digitális fotóalbum.

A szokatlan kiadványbőségről beszélgettünk Biszak Sándorral, az Arcanum kiadó vezetőjével. Mint elmondta, az új kiadványok egy részének ötlete kívülről jött: egyre többen keresik meg cégét valamilyen együttműködés, közös munka gondolatával. Érdekes kísérlet az új Zenetár-Romantika című CD-ROM, amely MP3 formátumban 9 órányi hanganyagot tartalmaz, a művek eredeti szövegekönnyével együtt.

A legnagyobb újdonság a kiadó első DVD-ROM lemezének megjelenése, az Arcanum 14 legsikeresebb CD-jének teljes anyagával. Ezzel kapcsolatban meg-

lepő tapasztalat, hogy sokan nem tudják: a DVD nemcsak mozgóképet tárolhat, hanem adatot is. A kiadó a DVD-ROM használatba vételében is segít: a lemez vásárlóinak Budapesten díjtalanul házhoz szállítja és beszereli a szükséges DVD-olvasót.

Várhatóan a jövő év első felében elkészül a *Vasárnapi Újság* és a *Turul* című lap digitális feldolgozása. A *Vasárnapi Újság* 1854-től a XX. század húszas éveig jelent meg, szerkesztője volt többek között Jókai Mór is. A *Turul* család-történeti folyóirat volt: a magyar nemesi családok történetével foglalkozott. A tervek közt szerepel a Szabadságharc története és a Hóman-Szekfű szerzőpáros jól ismert Magyarország- és Egyetememes történetének kiadása CD-ROM-on.

A piac a kiadó vezetője szerint ha lassan is, de bővül. A Compfair elmaradása rosszul érte a céget, és ezt a kiesést az őszi BNV csak részben pótolta. Karácsony előtt különböző árengedményes akciókkal segítik a jórészt magánszemélyekből álló törzsvevőket (az intézmények viszonylag keveset vásárolnak). Biszak Sándor szerint időnként lehet kapni másolt Arcanum CD-keket; ezt ő egyfajta elismerésnek tekinti.

CSÓRIÁN SÁNDOR

A hírehség fokozódik

www.inforadio.hu

Egyetlen év alatt az Inforadio a fővárosi régió meghatározó hírforrásává vált. Az FM 95,8-on sugárzó csatorna heti 150.000* hallgatójával a vezető budapesti rádióállomások közé került.

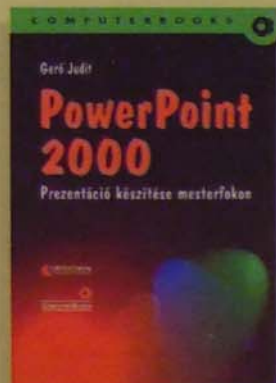
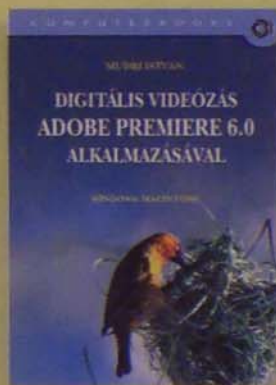
Hogy miért? Mert az Inforadiótól 24 órán át híreket és információkat kap. A véleményalkotást pedig Önre bizzuk.

*Forrás: Gallup Media Monitor

hírek minden időben

COMPUTERBOOKS

Kiadónk ingyenes katalógusát kérésére elküldjük

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levél cím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

Közszférában a Novell

A közelmúltban aláírt szerződés értelmében a jövő év végéig 1 milliárd forint értékben szállíthat szoftvereket a Novell a központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó mintegy ezer intézménynek – tudtuk meg Szittyá Tamástól, a Novell Magyarország ügyvezetőjétől.

A szerződés keretében az intézmények – a minősített szállítói kör: az Albacomp, a Comnetwork, a Montana, az NPSH Kft., a Synergon, a Systrend, a Szinvanet, a VÁR Kft. és a Walton

System House bevonásával – a Novell teljes terméksora mellett a kapcsolódó szolgáltatásokhoz, így a konzultációhoz, a támogatáshoz, valamint az oktatási szolgáltatásokhoz is hozzáférhetnek.

Szittyá Tamás adatai szerint a Novell a közbeszerzés hatálya alá eső intézményekből legfőképpen a központi államigazgatási szervekben és az általuk felügyelt intézményekben van jelen; nekik a szerződés 29 százalékos kedvezményt nyújt. A másik fontos szegmens, amely-

lyel a szerződés egy külön részben foglalkozik, a felsőoktatási intézmények köre; ezekben jelenleg is mintegy 44 ezer Novell-felhasználó van. Ráadásul ezek az intézmények mindig a legújabb technológiát használják, mivel oktatási tevékenységükben nem megkerülhető a folyamatos lépéstartás. Így ők a listaárhoz képest 74 százalékos kedvezménnyel vásárolhatnak.

Termékek szerint vizsgálva a piacot kiderül, hogy a NetWare-nek továbbra is nagy a szerepe, de egyre fontosabbak a címtártermékek és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások; arányuk ma már közel 50 százalékra tehető.

RÉVÉSZ GÁBOR

Akadályverseny

Adminisztratív akadályai is vannak a távközlés december 23-ai piacnyitásának, tájékoztatta tapasztalatairól a Számítástechnikát a British Telecom magyarországi leányvállalata. Christoph Thomas elmondta, hogy cége a hagyományos technológiájú távbeszélő-szolgáltatás engedélyezését kérő beadványt juttatott el a Hírközlési Felügyelethez (HÍF). A hatóság – teljesen jogszerűen – jelezte, hogy csak december 27-én iktathatja a kérelmet. Érdemben tehát csak ezután kezd el foglalkozni az ügygel. A hatósági eljárás 30 napját figyelembe véve legkorábban január végén kaphatják kézhez az alternatív társaságok a szolgáltatási engedélyeket. Ennek természetesen az is feltétele, hogy a beadványban a HÍF semmiféle hibát ne találjon. Mindezeket figyelembe véve a British Telecomnál úgy látják, a tényleges verseny legkorábban 2002 közepén kezdődhet meg.

MALLÁSZ JUDIT

Közös bemutatóközpont

A Compaq Magyarország és az Oracle Hungary december 12-én sajtótájékoztatón mutatta be közös fejlesztésű adatbázis-kezelő alkalmazásfürt-megoldását, az Oracle9i Real Application Clusterst. A jövőbeli felhasználók választásának, a rendszer megismerésének megkönnyítésére két AlphaServer állomásból álló be-

mutató fűrtöt alakítottak ki a Compaqnál. A bemutató adatbázisfürt Compaq StorageWorks tárolórendszeren fut, Oracle 9i Real Application Clusterrel.

A fűrt különösen jó méretezhetősége annak köszönhető, hogy az egyes állomások nem a lemezen át biztosítják az adatok konzisztens kezelését, hanem

közvetlenül az egyes állomások gyorsítótár-memóriája (cache) között. Ehhez egy Memory Channel interfészt fejlesztettek ki; ezzel egy helyiségen belül alakítható ki fűrt, amelynek rendkívül rövid, 5-6 milliomod másodperc a válaszideje.

A két cég júniusban mutatta be a Compaq Tru64 Unixon futó, Oracle9i Real Application Cluster technológiát, amely a jó skalázhatóság mellett 7x24 órás rendelkezésre állást kínál.

CSÓRIÁN SÁNDOR

CHECK POINT
NG
NEXT GENERATION

Váltson velünk!

Cisco PIX, Altiga vagy NAI Gauntlet tűzfalait
2001. december 31-ig
50% kedvezménnyel
cserélheti a

CHECK POINT™
NEXT GENERATION
biztonsági megoldásaira.

CF

CF 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
Cím: 1016 Bp., Fenyőfa út 3. Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
Web: <http://www.cf.hu> Email: sales@cf.hu

HUMAN SOFT

2002

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk!

Az IBM és az e-oktatás

E-learning konferenciát és bemutatót tartott az IBM. A cégnek évtizedes tapasztalatai vannak az információtechnológia, valamint az üzleti folyamatok oktatása területén.

Hidvégi Péter, az IBM Oktatóközpont e-learning szakértője elmondta, hogy a cég szilárd e-business stratégiával rendelkezik, melynek fontos eleme az elektronikus oktatás. Az IBM Magyarországi Kft. széles körű, az általánostól az ügyfélreszabott egyedi megoldásig valamennyi területen alkalmazható, integrálható oktatási módszert kínál.

A december 12-én megrendezett konferencia az e-learning megoldások lehetőségeiről és tartalmáról adott részletes információkat. Hidvégi ismertette a saját ütemezésű, az aszinkron, illetve a szinkron e-learning képzési formákat, hozzátéve, hogy ma a (legkevésbé esz-közigényes) saját ütemezésű e-learning a legnépszerűbb a hazai piacon.

ZIMÁNYI KATALIN

+online: www.szt.hu/hirek_arch.php
(2001. 12. 12.)
www.ibm.com/mindsan

Terjeszkedik a LaserBit

A Magyar Kockázati és Magántőke Társaság „Az év vállalata” díját idén a LaserBit Kommunikációs Rt. nyerte. A céget 1999-ben Győri Béla és Pallagi János, valamint a Hungarian Innovative Technologies Fund alapította. 2000 decemberében nemzetközi társaságok 6 millió dollárt fektettek a cégbe.

A LaserBit fő termékcsoportját a saját fejlesztésű, lézertechnológián alapuló, vezeték nélküli rendszerek alkotják. A berendezések két pont között, vezeték nélkül kapcsolnak össze nagy sebességgel számítógép-hálózatokat, telefonközpontokat, videocsatornákat stb. Magyarországon kívül már mintegy 30 országban használják a LaserBitet. A társaság olyan multinacionális vállalattá akar vál-

ni, amely jelentős szerepet játszik a világ informatikai iparában, főleg az optikai kommunikációs eszközök területén.

A LaserBit 2001-ben 230-240 berendezéspárt értékesített, 97-98 százalékukat külföldre. Az idei árbevétel öt-hatszorosra a tavalyinak. A társaság fővárosi telephelyén 52 fő dolgozik. Jelenleg két leányvállalatuk van: az idén munkácsban alapított szingapúri cég 4 munkatársa kereskedelemmel és terméktámogatással foglalkozik, míg a 2001 szeptemberében létrehozott angliai leányvállalat egy kereskedő munkatárral dolgozik. A LaserBit vezetése reméli, hogy 2-3 hónapon belül megnyitják a harmadik, braziliai leányvállalatot is.

MALLÁSZ JUDIT

Bankvetélkedő

Az Index.hu, a Nemzetközi Bankárképző Központ, valamint a HP Magyarország „Az év internetes bankja Magyarországon 2001.” címmel pályázatot hirdetett, amelyre összesen 6, hazai internetes bankszolgáltatóval rendelkező pénzintézet jelentkezett. A pályázó bankok szolgáltatásai mellett több olyan szolgáltatást is kipróbált a tesztelőcsapat, amelyet nem neveztek be.

A pályázatokat öttagú zsűri bírálta el; döntése szerint a pályázat nyertese az OTP Bank lett. A legígéretesebb internetes bank címét a CIB Bank érdemelte ki, míg a legjobb technikai környezetért járó díjat a HBW Express takarékszövetkezet kapta.

Mint a zsűri tagjai elmondták, az értékelés során a könnyű használhatóság és az elérhető funkciók gazdagsága volt a legfontosabb szempont. Úgy látják, a hazai, interneten is elérhető banki szolgáltatások jól megalapozott, a teljes ská-

lát átfogó szolgáltatás alapját képezik, de a jövőben még jelentős fejlesztésekre lesz szükség. A tesztelést végző csapat szerint a legnagyobb hiányosságot a szolgáltatások igénybeviteléhez esetleg szükséges hardver- és szoftverelemek telepítésének bonyolultsága és a webes kezelőfelület nem igazán felhasználóbarát kialakítása jelenti.

TRAUTMANN BALÁZS

VÉLEMÉNY

Hideg szelek

Sajnos kevés jót lehet elmondani a lassan magunk mögött hagyott évről: az informatikai gazdaságban érdekelték számára világszerte és szinte minden vállalkozásnál visszacsúszást, legjobban

ben is szinten maradáshozott. Így aztán nem meglepő az sem, hogy a magyarországi vállalkozások nem fognak hátulról szívvel és örömtől könnyes szemmel visszaemlékezni erre az időszakra. Ráadásul a visszaesés nem az év elején kezdődött, és ahogy a dolgok állnak, az év végével nem is múlik el nyomtalanul. Először úgy nézett ki, hogy csak az új vállalkozások vannak bajban, azonban elég hamar kiderült, hogy a régiek sem érezhetik magukat különösebben biztonságban.

Nem jobb a helyzet a magyar tulajdonú vállalkozásoknál sem. Egyrészt a hazai tőzsde siralmas állapota szinte lehetetlenné teszi a korábban meghatározott fejlesztési és növekedési tervek fenntartását, másrészt, épp a globális helyzet hatására, a külföldi befektetők is elbizonytalanodtak. Így aztán visszatért az a korábbi – és szinte már mindenki által elfelejtett – állapot, amikor csak annak a tervnek volt realitása, amelyhez nem kellett pénz. Márpedig ilyen terv nincs, tehát a magyar vállalkozások egyre nehezebb helyzetbe kerülnek. Most jönne igazán jól az a 3 milliárd forintos kockázati tőke-alap, amelyet először több hónappal ezelőtt jelentettek be, azóta sokszor emlegették, de igazán most sem tudunk róla többet, csak azt, hogy majd jön. Az alap egyik gazdája, az Informatikai Kormánybiztoság már elvégezte ugyan a szükséges munkát, de hogy a Gazdasági Minisztérium – amelynek feladata a terv összhangba hozása a tőkepiaci törvényekkel – mikorra végez a dolgával, azaz mikortól lehet majd forintokra váltani az ígéreteket, erről semmit sem tudni.

Így a szakma előtt egyszerűnek látszó, mégis végtelenül bonyolult feladat áll: a piaci verseny fenntartása mellett javítania kell az együttműködést, hiszen a kisebbek talpon maradásához ez az egyet-

len út. Meg talán az se lenne rossz, ha a cégek a munkájuk minőségére is nagyobb figyelmet fordítanának. Így elkerülhetővé válnának azok a kínos esetek, amelyek egyre gyakrabban bukkannak fel a szakmai beszélgetésekben és az informatikai lapok hasábjain.

Sajnos személyi téren sem túl megnyugtató a helyzet. Az év vége felé, meg a negyedévi-évvégi értékelések lezárulása előtt, két világcég is új embert állított hazai képviselője élére. Ebben a hírben nem az az igazán kellemetlen, hogy a korábbi bizalom elmúlt, és új vezető került a székekbe, hanem az, hogy ezeket a vezetőket nem a magyar informatikai ipar „termelte ki” magából, hanem – bár csak ideiglenes megoldásként – külföldről érkeztek. Márpedig ha igazak azok a hírek – és miért ne lennének igazak –, hogy elismerik a magyar szakemberek magas képzettségi szintjét, akkor még kevésbé érthető, miért is van szükség külföldi segítségre.

Bár az idei évhez tartozik, igazán csak jövőre fejti ki hatását a távközlési iparra és kapcsolts részeire a karácsony előtti

Ezért nem lehet mást mondani az elmúlt évről: elértük a mélypontot, ennél mélyebbre már nem süllyedhetünk, most már csak jobb jöhet.

utolsó munkanapon hatályba lépő új hírközlési törvény. Nos, ahogy fogy az addig hátralévő idő, úgy nő a piac szereplőinek pesszimizmusa a régen várt jogszabállyal szemben. Ugyanis azokban az években, amíg a törvény készült, a piac szép lassan megtelt, így a jelenlévőkön kívül új versenyzőkre nemigen lehet számítani. Márpedig az még nem elégséges a versenyhez, hogy az eddigi szereplők egy része a jelenleginél kicsivel nagyobb teret kap, míg másoknak az eddiginél kicsit kevesebb jut. Így aztán, főképp a lakossági piacon a verseny – érdeklődés hiánya miatt – vélhetőleg csak igen lassan indul el, sőt egyes pontokon talán el is marad.

Ezért nem lehet mást mondani az elmúlt évről, mint amiben más iparágak elemzői is bíznak: elértük a mélypontot, ennél mélyebbre már nem süllyedhetünk, most már csak jobb jöhet.

REVÉSZ GÁBOR

Rendszerváltozás II.

Alig több mint egy hónap leforgása alatt két rendszerváltozást hajtottam végre, de nem részlegesen, hanem pincétől padlásig. Sorsfordító időket élünk, bár ezt is meg lehet szokni, néhány hét, és az ember máris oly magától értetődően viseli a hivatásos forradalmár szerepét, mint egy házikabátot: igen, lánglelkűek vagyunk, arcélunk késpenge, tekintetünk a távolba fűródik, állunk a bérci tetőn, szakállunkat üvöltő szél cibálja, és a jövőbe mutatunk.

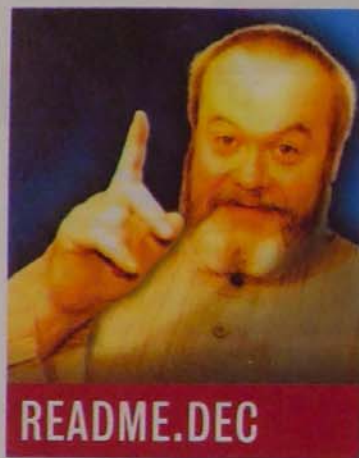
Jól festenek a budaörsi szoborparkban, ámbar ott kissé hűvös van mostanság.

Az első rendszerváltozás abszolút sikeréhez kétségem nem fér. Mint a múlt hónapban beszámoltam róla, ez a forradalom kisöpörte az általam használt noteszgépről a Windows 98-at, és helyébe Linuxot ültetett. Nyilvánvalóan tudtam előre, hogy ez mivel jár, hiszen a Windows 98 az, ami, míg ezzel szemben a Linux messzemenően stabil, professzionális képződmény, éppen ezért segítem hatalomra, de hát más tudni valamit és más ugyanazt a mindennapi gyakorlatban folyamatosan tapasztalni. Lényeg az, hogy a Linuxot öt hete nem indítottam újra, míg viszont a Windows 98-at naponta többször is. Ez úgyszintén természetes, sőt rendjén való, viszont most már meg tudom érteni azokat, akik pár napnyi ismerkedés után a Linux fanatikus híveivé lényegülnek át. Ha ugyanis az ember korábban csakis Windows 9x-es tapasztalatokat gyűjtögetett, akkor az a normális, ha az életét akarja adni a Linuxért, vagy legalább a verét akarja ontani érte, és ha ellenségnek tekint mindenkit, aki a Linux-fundamentalisták szűk körén kívül rekedt.

Ha viszont korábban inkább az NT/2K vonalhoz volt szerencsénk, akkor más a helyzet, akkor ez már nem vallási kérdés, hanem semmilyen, már amennyiben az asztali operációs rendszer kategóriáján belül maradunk. A Windows 2000 Linuxra való lecserélése, mint opció, föl sem merülhet, némelyek képesek ugyan mellette Linuxot futtatni, ám ez csupán szabadidős tevékenység, bár annak bizonyára kreatív.

Arcal az XP felé

A W2K-t csakis XP-re cseréljük le, már ha lecseréljük. Ehhez is kell valamifajta motiváció, mondjuk az, hogy cédét szeretnénk írni. Nagyjából ennyi elég is, cédét írni mindenki akarja, de a W2K alatt nem igazán sikerül. További motiváció lehet talán az, hogy NT/W2K alatt bizonyos dolgok, például régebbi CD-kiadványok nem használhatók. Ez,

ami azt illeti, elég gyenge érv, bár nyilván mindenkinek van hasonló tapasztalata, nekem például az egyik kedvenc korongom a Microsoft Art Gallery, ami a londoni National Gallery gyűjteményét tartalmazza, ám őt az NT 4.0 hadrendbe állításától a Windows 98-at futtató Omnibook érkezéig, azaz öt esztendőn át kényszerszabadságolnom kellett, aztán a Windows 98 kihajtása után megint, de most már csak ideiglenesen, minthogy az XP alatt ő is futni fog.

Egyébként a Microsoft szerint tíz oka van az emberfiának arra, hogy korábbi Windowsát XP-re cserélje le, nekem viszont van egy tizenegyedik. Ez pedig abban áll, hogy az újabb és újabb alkalmazások felrakásával egy idő után annyira szétzülleszttem a rendszert, hogy azon már semmi se segít, egyszerűen le kell törölni és föl kell rakni megint. Ha pedig közben lett újabb Windows, akkor nyilván azt kell fölrakni. Linux alatt ilyen gond nem lesz, másfél-két évenként fölteszem a StarOffice újabb verzióját és passz. További alkalmazásokat részint nemigen találok, részint meg nem is hiányzanak.

Betárazom tehát a cédét, újraindítok, és a teljes C: meghajtót szétbombázom, ahogy ez nálam a fentebb leírtak miatt ilyenkor szokás. Az adataim egy másik meghajtón vannak, azokat nem fenyegeti veszély, sőt épp most, a telepítés harminchat perce alatt vannak a legna-

gyobb biztonságban, most ugyanis ki vagyok rekesztve a rendszerből és ily módon esélyem sincs arra, hogy a me-revlemezen található pótolhatatlan információk bármelyikét fizikailag, azaz teljes brutalitással megsemmisítsem. Az olyan vackokkal, mint a grafikus héj látványára vonatkozó beállítások, rendszerhangok meg effélék, nem szoktam törődni, de ha ez is érdekelné valamiért, van az XP cédén egy Files and Settings Transfer Wizard, ami kérésre összegyűjti a korábbi Windows beállításaira vonatkozó információkat, továbbá a Favorites könyvtár tartalmát, a leveleket, a címkönyvet és a hasonlókat, ezeket elrakja valami biztonságos helyre, majd alkalmazza, ami azért szép dolog. Mindenesetre én irigylem azokat, akik oly ritkán szoktak Windowst újratelepíteni, hogy ezeket a dolgokat nem oldják meg saját maguk reflexből, gondolkodás nélkül, automatikusan.

Apropó harminchat perc: az XP előre bejelenti, hogy meddig fog tartani a telepítés, és az csakugyan addig is tart. A harminchat perc egyébként jó idő, az NT 4.0-nál átlagosan háromnegyed órát vett igénybe, és ráadásul nem kevés emberi közreműködést igényelt, a SuSE Linux 7.3 behurcolkodása egy óra volt, persze a telepfüldő alkalmazások kiválogatásával együtt. Az XP viszont egyáltalán nem igényli a jelenlétünket, miután egyszer újraindítottunk és beállítottuk a lokális jellemzőket, elmehe-tünk például vásárolni, ebédelni, temetésre, mikor visszaérünk, a rendszer fenn van és működik.

Előre a tökéletesedés útján

Valójában ehhez még hiányzik valami, minthogy az én fogalmaim szerint a rendszer akkor működik, amikor már lóg az interneten, ám ez esetünkben csakugyan néhány pillanat. Az XP támogatja a szélessávú internetelés különböző formáit (DSL/ADSL/kábel), külső szoftverre nincs szükség, elindítom a New Connection Wizardot, beírom az azonosítót meg a jelszót, klikk, és működik az ADSL. Nem keyerem a kinstári lelkenedés, mégis megjegy-

zem, hogy az internetkapcsolat beállítása hat évvel ezelőtt az NT 4.0 alól babrabb volt valamivel. Ebből pedig arra következtethetünk, hogy a világ igenis fejlődik, sőt mondhatni megállíthatatlanul halad előre a tökéletesedés útján, már amennyiben csakis az operációs rendszerek és a PPPoE kapcsolatát vesszük alapul. Ha további szempontjaink is vannak, akkor a kép valamelyest árnyaltabbá válik, ám az csakis a mi hibánk.

A telepítés végén a rendszer gratulál nekem, aki végül is a világon semmit sem csináltam, tőlem függetlenül ment végbe az egész. Ezzel egyidejűleg dalra is fakad, minthogy ő erősen multimédiás képződménynek tudja magát, és ezt mindenképp jelezni óhajtja. Méltatlan személynem pedig elszánt internetes rádióhallgató, úgyhogy e tekintetben egymásra is találhatunk akár.

Előbb azonban aktíválnom kell a rendszert az interneten keresztül, ez csupán egy klikk, aminek eredményeképp a Nagy Testvér nagy-nagy számítógépe megjegyzi, hogy én ezt meg azt a Windows-példányt felraktam egy asztali gépre, ami áll egy ilyen processzorból, egy olyan alaplappól, egy amolyan videokártyából és így tovább.

Ha tehát ezt a Windows-példányt föltenném egy másik gépre, és ott megint aktíválni próbálnám, a Nagy Testvér tüstént a vízbe fojtana; aktíválás nélkül viszont a rendszer csak harminc napon át működik. Természetesen lehetséges, hogy ezt a gépet előbb-utóbb mégis csak elásom, vagy legalábbis kicserélem benne az alaplapot, a rendszer ezt nyilvánvalóan bűncselekménynek tekinti, haladéktalanul értesíti a Nagy Testvért, a BSA-t, a CIA-t és a KGB-t, kiszáll a kommandó, rám tör az ajtó, és akkor nekem végem.

Addig azonban szóljon a zene.

Dokument jeszty

Mostanában az Audio Mill Bitpop Tuner nevű igen prima és persze ingyenes programot használtam, azt előzni vagy csak utolérni sem igen lehet, de nem is várom el. A Bitpop Tuner először kéri három olyan művésznél a nevét, akiket az adóalany szívesen hallgat, majd ezek alapján az internetes rádióállomások ezreiből kiválasztja azt a néhányat, amelyet az alany jó szívvel ajánlani mer. Ezeknek a kínálatát valós időben követhetjük nyomon, van mondjuk hat program, és lehet látni, hogy hol mit játszanak, a hallgató tehát nem vaktában keresgél, hanem mindig tudja, miért épp oda teker, ahová.

Nos, az XP efféjét csakugyan nem nyújt, hanem először is valamiféle .NET-űtlevel kiváltást teszi kötelezővé, e tárgyban számos túlszűfolt és áttekinthetetlen ablakkal hozakodik elő, majd szigorú kihallgatás következik,

kap az alany egy kérdést, válaszol, a válasz elmegy a központba (nyilván a Ljubjankára), ott kiértékelik, újabb kérdés jön, válasz, Ljubjanka és így tovább mintegy fél óráig. Végül, ha az átvilágítás sikerrel járt, az alany jogot nyer arra, hogy az *msn music* hálózathoz tartozó állomásokat hallgassa. Ennek a megvalósítása a továbbiakban is igen nagy hűhóval jár, a vizuális környezet pedig meglehetősen vásári, viszont ha akarom, egész nap Bill Evans, Charlie Mingus, Eric Dolphy, Erroll Garner, Herbie Hancock, John Coltrane, Miles Davis, Ornette Coleman, Thelonius Monk és a többiek bazseálnak a fülembe, miközben másvalakik folyton el akarnak nekem adni valamit, hol ezt, hol azt.

Ehhez képest az Audio Mill Bitbop Tuner szuperkulturált megoldás volt, viszont ráült a processzorra. Processzor teljesítményben egyébként sem vagyok túl jól eleresztve, de Bitbop Tuner a hatvan százalékát elvitte annak a kevésnek is, ami van. A Windows Media Player ezzel szemben igen kevés számítástechnikai teljesítményt követel, viszont amikor az Internet Explorerbe épülve adja elő magát, akkor rendszeresen hasra esik. Az Internet Explorer tehát továbbra is félóránként elszáll, viszont – ez fontos – XP alatt még nem volt olyan, hogy egy füst alatt az egész Windows-shell is vitte volna magával, ahogy ez nálam a W2K alatt szokása volt. Mint főtebb mondtam, a világ igenis fejlődik, sőt mondhatni megállíthatatlanul halad előre a tökéletesedés útján, halleluja.

Az egyszerűség bonyodalmi

A világ ilyenképpen való szüntelen jobbulásának egy további jele, hogy az IE valamennyi összeomlását jelenthette a Microsoftnak, a szöveget természetesen a rendszer generálja, én csak egyet kattintok, és máris útnak indul a levélkém, tisztára mint egy hiperaktív Mikes Kelemen, olyan vagyok. Egyébként nagyanyám annak idején roppant boldog volt, ha levelet kapott, bár ez igen ritkán adatott meg neki, én viszont félóránként küldök levelet a Microsoftnak, és rajtam kívül ezt még emberek milliói művelik, ergo felbecsülhetetlen mennyiségű levél érkezik a Microsoft nádfedelese kicsi házikójába, s az ott lakók emiatt nyilván kimondhatatlanul boldogok.

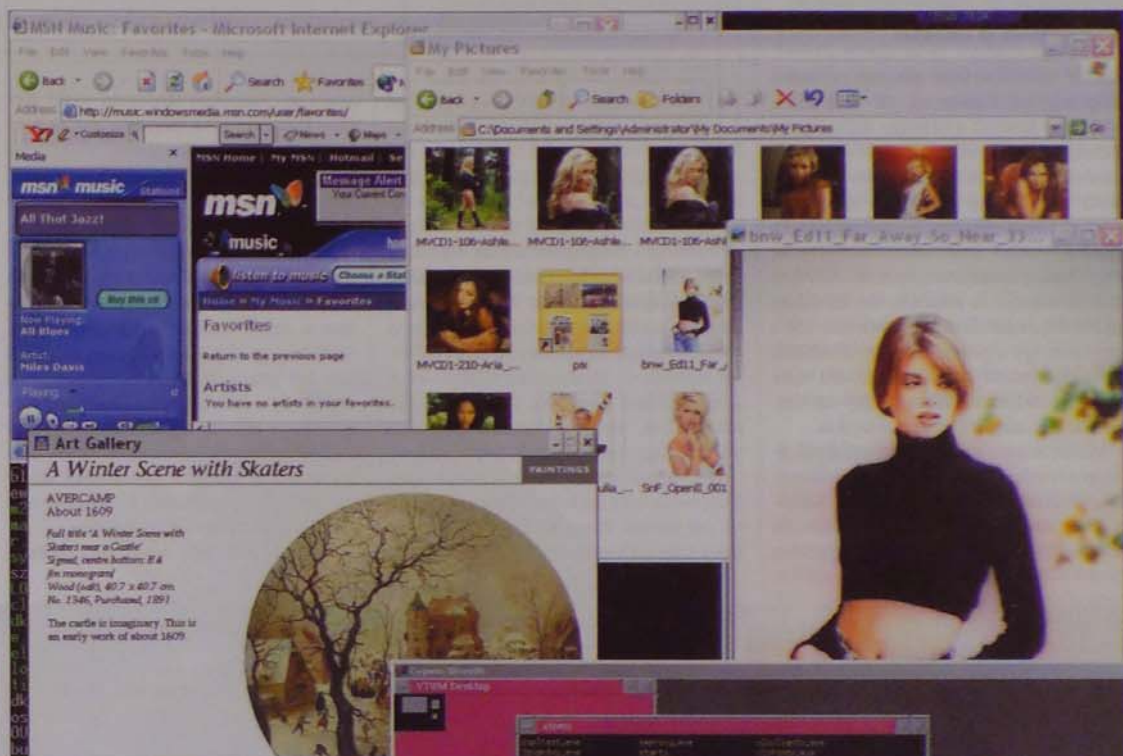
Visszatérve a muzsikaszóhoz: az 1. kép bal felső sarkában az XP zenegépet látjuk, jobbra tőle a My Pictures mappát, ami mellett külön képnézegetőre most már nem is lesz szükség, a bal alsó sarokban pedig ott az Art Gallery, ami sem NT, sem W2K alatt nem futott, de XP alatt lám igen.

A kép háttéréből a konzol fekete ablaka kandikál elő, de ez már a telepítés

következő fázisához tartozik. Eddig ott tartunk, hogy (1) fölment a rendszer, (2) kapcsolódtam a hálózathoz, (3) szól a rádió, (4) aktiváltam, most pedig, mielőtt bármi egyebet csinálnék, az jön, hogy (5) az XP-t karakteres Unix-környezetbe bújtom. Ez úgy történik, hogy a <http://cygwin.com/> oldalra látogatván

bennem az az álláspont, hogy olyan meghajtóra, amin a Windows lakik, semmifajta megőrzendő holmi nem kerülhet. Minden dokumentumom külön meghajtón van, jelesül a harmadikon, a PowerToys pedig lehetővé teszi, hogy a Windows ezt a meghajtót a My Documents folderként lássa ezentúl. Ugyan-

ott az összes beállítás szövegállományban van, ennek megfelelően akármilyen szövegszerkesztővel módosítható, és mellesleg az illető szövegszerkesztő konfigurációs állománya szintén szövegfájl, aminek az átszerkesztésével a szövegszerkesztő viselkedését rendkívül tág határok között szabhatjuk át. A

1. kép

az *Install now!* szavakra kattintok; ennek nyomán az XP olyan perfekt Unix-köntöst kap, hogy azon Xfree86-ot is lehet futtatni akár (lásd a 2. képen), sőt mi több már a cygwin alatt futó KDE 2.2.1 is eljutott az alfa-állapotig. Ezzel együtt nem gondolom, hogy a Windows grafikus héját le akarám cserélni, még akkor se, ha a KDE rugalmasabb és sokoldalúbb nála (mellesleg az), de hát a GUI szépségei valami okból sohasem nyugtáztak le igazán. Most például sürgősen kiiktatom az összes úgynevezett vizuális effektust, a személyreszabott és ráadásul áttűnésekkel megjelenő menüket meg a hasonlókat, amelyekkel az XP a felhasználót kényeztetni szeretné, ettől a GUI az ötszörösére gyorsul, és a továbbiakban egész rokonszenvesnek mutatja magát. Mellesleg célszerű a Microsofttól azonnal letölteni a PowerToys nevű kicsiny csomagocskát, ez nemcsak a GUI ráncbaszedésében segít, hanem más értelmes célokra is használható. Például a Windows alapértelmezésként föltételezi, hogy a dokumentumaimat a My Documents folderben fogom tárolni, ám én ilyet nem tennék soha. Sok-sok szomorú tapasztalat következményeképp kristályosodott ki

2. kép

ezt a helyet a karakteres Unix-környezet a /home alkönyvtárként fogja látni, így aztán mindenki boldog lesz. De az Internet Explorer Favorites mappája is a harmadik meghajtóra kerül, a My Picture mappája is, s ezzel lassan valamifajta rend kezd kialakulni. Végezetül a buborékhelpet is eltávolítom, mert mindig útban van, ehhez a Tweak UI (a PowerToys része) már kevés, bele kell nyúlni a registrybe. Nem gond, regedit, HKEY_CURRENT_USER, EnableBalloonTip=0x00000000.

Erről jut eszembe, hogy a Linux állítólag rém komplikált rendszer, viszont

szövegállományokba pedig akármikor bele lehet tekinteni, mindig készülni róluk tartalékmásolat, a különféle verziók egyszerűen összehasonlíthatók, diff file1 file2, és máris látjuk, mi van.

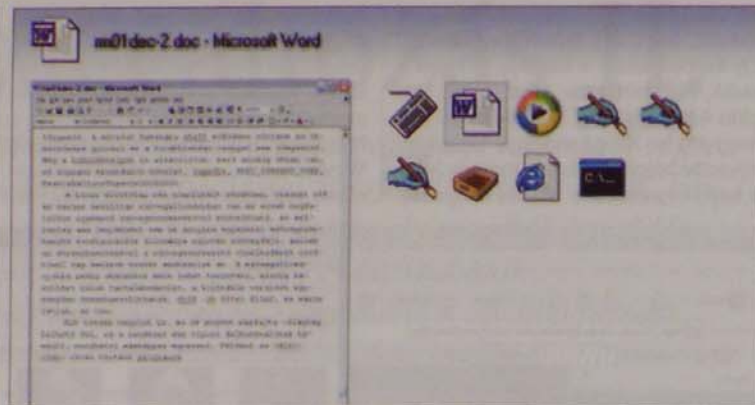
Ezt inkább hagyjuk is. Az XP mögött másfajta világkép lehet fel, ez a rendszer más típusú felhasználónak készült, mondhatni másképpen egyszerű. Például az <Alt>-<Tab> révén történő programváltás közben egy hihetetlen látvány ködlik fel az ámulattól moccani is képtelen felhasználó üveges szeméi előtt, ez a jelenség leginkább a Feszty-körképet juttatja az eszünkbe (3. kép).

> kirajzolása is ennek megfelelő időt igényel, tehát a gyors programváltás fogalmának, meg a józan ész valamennyi törvényének ellene mond. Ami rendben is volna, ha valami módon ki lehetne kapcsolni ezt az ízét, és valószínűleg ki is lehet, de ennek a módszerét nyolcvan évre titkosították.

A tökéseké a haszon

Az XP telepítése után pár napig minden megmagyarázhatatlanul jól működött, ami nyilván csak a véletlen műve lehet, minthogy az infrastruktúra (értsd a hardver) totálisan reménytelen és bezúzásra ítélt, noha ennek az időpontját a lehető legtovábbi jövőbe szeretném kitolni. A jól működésen azt értem, hogy bekapcsolom a gépet, és az elindul. Korábban is elindult, de általában az ötödik-hatodik nekifutásra állt föl a rendszer, így a bootolási időre általában fél órát kellett számítanom, ám erre csak azt tudom mondani, hogy az ember idővel mindenhez hozzászokik.

Mindenesetre az XP brillírozása némiképp zavarba hozott, pedig már sokszor megtapasztaltam, hogy az ilyen jelenségek mögött általában a hardver- és szoftverkörnyezet egymástól független

3. kép

és esetleges megváltozásának véletlenszerű időbeli egybeesése áll. Nem arról van szó tehát, hogy az XP egy csoda, ami egy totálkáros Wartburg roncsain is röhögve elfut, hanem arról, hogy véletlenszerűen és átmenetileg megjavult a dög, mármint a hardver, ám ennek nem kell örülni, mert az ilyesmi általában valami nagy-nagy disznóság előjele.

Ha valami, ami korábban megbízhatóan rossz volt, hirtelen brillírozni kezd, az azt jelenti, hogy érzi a veszét. Néhány nap, és kiszenved mindörökre.

Azóta ez is megvolt, béke poraira.

Persze hogy mi a halál és az pontosan mikor áll be, azt még egy ember esetében is nehéz szabatosan megmondani, számítógépnél pláne. Ebben a hullában van két prima SCSI merevlemez, jó a video- és a hangkártya, a hálózati kártya és így tovább egészen a házig, ami arra utal, hogy a fennállás és az elmúlás fogalmának filozófiai problémáit akkor sem mindig kerülhetjük ki, amikor egy számítógépről beszélünk csupán.

De erről talán egy másik alkalommal.

Végül is ennek a szövegnek nagy részét a noteszgépen hoztam össze Linux alatt, ám ez az XP-re nézvést semmi rosszat nem jelent. Az XP messze a legrokonszenvesebb Windows az eddigi ismertek közül, némelyek szerint ez nem jelent túl sokat, de azért mégis. Én személy szerint aligha adnék ugyan érte ezer forintot, hiszen ha nem dolgoznék egyebek között a Számítástechnikának is, akkor nem volna szükségem olyan alkalmazásokra, amelyek csak Windows alatt érhetőek el. Illetve ha mégis volna, akkor ott a Win4Lin, bár ahhoz szükségem volna egy Windows 95-re vagy 98-ra is, ami természetesen emulátor alatt futtatva se jobb, mint egyébként, és ráadásul a kettőnek az árából majdnem kijön egy XP.

Megfontolásra érdemes továbbá a VMware Workstation 3.0, ez tudvalegőleg virtuális gépet hoz létre Linux (vagy akármi) alatt, és azon a virtuális gépen akár XP-t is lehet futtatni, miáltal is a XP árának több mint a duplájáért élvezhetném a Linux ingyenességének összes áldásait.

Akárhogy is döntök, a Microsoft bevételeit növelem valamennyivel. Ha nem döntök sehogy, akkor is.

VÁNCSA ISTVÁN

Mekkora a világ?

Velünk kicsi...

Belföldi és Nemzetközi üzleti-kommunikáció az AT&T hálózatán keresztül
 web: www.att.com/hungary telefon: +36 (1) 382-5588 e-mail: framereley@att.hu

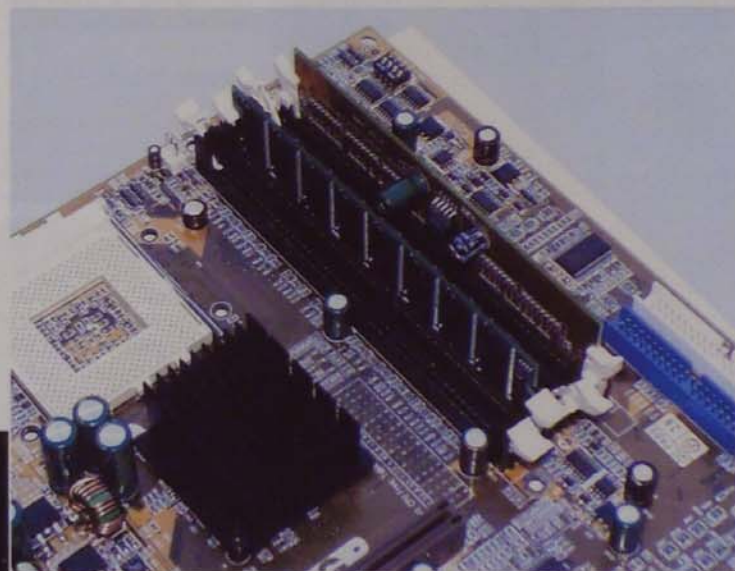
Alaplapok bemutatója

Nem is olyan régen egy jó alaplapot még évekig használhatott az ember. Időközben bővítette rajta a memóriát, magasabb órajelűre cserélte a processzort... Sajnos ez – legalábbis részben – a múlté.

Az egyre újabb processzorok gyors ütemben követik egymást, ráadásul az Intel CPU-k az utóbbi időben a foglalataikat is gyakran változtatják. Az AMD-vel szemben – amelynek minden jelenleg kapható processzora a Socket A foglalatot alkalmazza (bár ez nem jelenti azt, hogy az újabb processzorokat automatikusan fogadják a régebbi alaplapok) – az Intel ma háromféle foglalattal kínálja a CPU-ít: Socket 370, Socket 423 és Socket 478. A Socket 370-et a Pentium III és a Celeron használja. Sajnos az új 0,13 mikrométeres gyártástechnológiával készülő Tualatin kódnevű Celeronok alacsonyabb tápfeszültség-igényük miatt a régebbi Socket 370-es alaplapokban nem működnek. A Pentium 4 alig fél évvel a bejelentése után foglalatot váltott – Socket 423-ról Socket 478-ra –, így aki egy évvel ez előtt Pentium 4-es gépet vett, ma már tudja, 2 gigahertznél gyorsabb CPU-t nem tehet bele, mert az ennél gyorsabb

bak DDR memóriát fogadnak, de olyan is van (és szerepel a bemutatónkban), amelyikbe mindkettő beleerhető. Ma a Socket 370-es alaplapok mindegyike SDRAM-ot használ, de még az idén várhatóak DDR memóriát támogató típusok. A Pentium 4-hez jó ideig csak Rambus memóriát használhattunk, a viszonylag új Intel 845-ös lapkakészlettel az olcsó

ja, hogy a VIA birtokában van a P4 sín alkalmazására feljogosító licencnek. A két cég perben áll egymással, és ennek kimenetelég az alaplapgyártók várakozó álláspontja helyrekerült, és egyelőre csak a VIA gyárt (pontosabban gyártat és a saját nevével forgalmaz) P4X266 lapkakészletű alaplapot. A perék jövő év első negyedében valószínűleg okafogyottá

2. kép. A 7VJD2 alaplapon a DDR memória alkalmazásakor az egyik SDRAM-foglalatot a mellékelt panellel le kell zárni

válnak, amikor az Intel is bejelenti saját, a P4-es processzorhoz DDR memóriát illesztő lapkakészletét, és kiderül, hogy a VIA lapkája is a P4 annyira áhított elterjedését segíti elő.

Új Chaintech alaplapok

Ez év tavaszán bemutattunk néhányat a Chaintech alaplapjai közül, most a frissen piacra került újdonságokat vesszük sorra. Miért pont a Chaintech-től, kérdezheti bárki. Az alaplapok választéka (szerecsére) még a hazai piacon is széles, valamennyi gyártóra aligha kerithetünk sort. Azzal a döntéssel, hogy akkor inkább egyáltalán nem mutatunk be alaplapokat, valószínűleg olvasóink sem értenének egyet. Terveink szerint a jövőben más gyártók választékát is rendszeresen nagyító alá tesszük. Most két érv szól a Chaintech mellett: egyrészt kö-

zékategóriás, tehát nem túl drága, de jó minőségű és tisztességes kiszerezésű (értsd: nem zacskóban árukt) alaplapjai vannak, másrészt pedig a képviselőik révén a választékuk nagy része itthon is elérhető. (Sok gyártó választékából csak egy-két típus bukkan fel a hazai kereskedőknél.)

A most bemutatandó hat új alaplapból négy Socket A foglalatú, egy Socket 370-es, amely az új Tualatin Celeront is fogadja, egynek pedig Socket 478-as foglalata van. A Socket A foglalatuak túlsúlyának egyik oka az Intel CPU-piac már említett gyors változása, amely óvatossá teszi az alaplapgyártókat.

A funkciók integrálása a hardveriparra is jellemző. A képernyőadapert és a hálózati portot leszámítva a mai alaplapok rendelkeznek az átlagos felhasználáshoz szükséges csatlakozókkal. A Chaintech alaplapokra két év garanciát ad a gyártó, legfontosabb adataikat az 1. táblázat foglalja össze. Az alaplapokat az Asbis Magyarország bocsájtotta rendelkezésünkre.

A legkisebb

A SIS lapkakészlettel működő 7SIDO az egyetlen mikro ATX formátumú alaplap a mezőnyben. A mikro ATX formátumot sokan tartják valamilyen csökkentett funkcionalitású alaplapnak, amely esetleg nem bővíthető a kívánt mértékben. Igaz, ennek a típusnak három PCI-kártyahelye van, szemben az ATX méretűek 5-6 bővíthetőjével. Mire kellhet háromnál több foglalat? A videoadapter az AGP foglalathoz kerül, a portok (soros/párhuzamos/játék/USB) az alaplapon vannak. Szükség lehet még egy hálózati adapterre és egy hangkártyára, ha lakali elégedetlen az AC'97 hangminőségével. A harmadik foglalathoz kerülhet egy belső modem, bár ez a hangkártyához hasonlóan illeszthető a P-CNR csatlakozóra is. Vagyis a három PCI-kártyahely az esetek többségében nem jelent szűk keresztmetszetet, viszont költséget takarít meg. Kis méretének megfelelően ez a legolcsóbb alaplap a mezőnyben.

A processzorsín és a memória órajele az alaplapon átkötésekkel is beállítható, a beállítás az alaplapon is jelzik, arra az esetre, ha nem lenne kéznél a leírása.

A memóriatakarékos

A 7VJD2 alaplapon két SDRAM- és két DDR RAM-foglalat található, így a felhasználó döntheti el, hogy az olcsóbb, de kisebb teljesítményű SDRAM-mal vagy a drágább, de gyorsabb DDR RAM-mal használja-e rendszerét. A két memóriariptus egyszerre nem alkalmazható, és a DDR memóriát installálásakor az egyik SDRAM-foglalatot az alaplapoz mellékelt panellel le kell zárni. Mindkét memóriariptusból maximum 2 gigabájnyit telepíthetünk. Ha az alaplapot SDRAM-mal használjuk, akkor a csak SDRAM-

1. kép. A bemutatott alaplapok mindegyike a képen látható hátlapcsatlakozókkal rendelkezik

P4-esek már csak Socket 478-as foglalattal készülnek majd.

Az alaplap kiválasztásánál a processzor mellett a memóriariptust kell figyelembe venni. A korábbi AMD processzoros alaplapok SDRAM-ot, az újab-

SDRAM is alkalmazható lett mellette, igaz, alacsony teljesítménye – az alkalmazástól függően – kissé visszafoghatja a P4-es processzort. A VIA által kínált P4X266 lapkakészlettel DDR memóriát is illeszthető a P4-hez, de az Intel vitat-

mal dolgozó alaplaphoz képest némi korlátot jelent a processzorsín és a memória órajelének a szinkronizálása. Tegyük fel, hogy 100 megahertzes sínel rendelkező processzorunk és 133 megahertzes SDRAM-unk van. A két frekvencia a csak SDRAM-ot használó alaplapon független egymástól, a BIOS-ban vagy az alaplapon a 100 megahertzes CPU ellenére a memória frekvenciáját 133 megahertzesre állíthatjuk be, és a normál (nem csomagátviteli) memóriaelérésnél ez észrevehető, mintegy 25–30 százalékos gyorsulást eredményez. A DDR memóriát (is) alkalmazó alaplaponál, így a 7VJD2-nél a processzorsín

nak mértük a VIA memóriavezérlőkhöz képest, ami nem meglepő, hiszen a CPU tervezője és gyártója tervezte és gyártja a lapkakészletet is.

A processzor órajelszorzója és külső órajele beállítható, az előbbi 5 és 12,5 között az alaplapon, az utóbbi pedig 1 megahertzes lépésekben a BIOS-ban. Ez az alaplapon csak 4 USB-porttal rendelkezik, szemben a többi Socket A alaplapon elvileg 6 portjával. Közülük kettőt talánunk használatra készen a hátlapon, további kettőt az alaplapon lévő csatlakozóról vezethetünk ki. Ehhez egyik alaplapon mellé sem kapunk csatlakozópant, azt külön kell beszereznünk. Az ötödik

és a hatodik USB-port a többi alaplapon is csak opció, így a „csak” 4 USB port, figyelembe véve az USB-eszközök elterjedtségét, nem valódi hátrány.

Az átlagos

A típuszám hasonlósága arra utal, hogy a 7VJD szintén a VIA KT266 lapkakészletet használja, teszt eredményei és szolgáltatásai is hasonlóak. Lényeges különbség a 7VJD2-höz képest, hogy ez az alaplapon csak DDR memóriát fogad, abból viszont maximum három modult, így a használható maximális memória mennyisége a Socket A alaplapon között ennél a legnagyobb, 3 gigabájt.

Aki előreláthatólag memóriagényes alkalmazásokat futtat majd, valószínűleg ezt választja az AMD processzoros alaplapon közül.

Olcsón Intel

A Socket 370 foglalátú processzorokat (Pentium III, Celeron, VIA C3) fogadó kategóriát az 60JA3T névre hallgató alaplapon képviselte a mezőnyben: egy 950 megahertzes „rég” és egy 1,2 gigahertzes Tualatin Celeronnal próbáltuk ki. Leírása szerint fogadja az új Celeronokat is. A memóriasín órajele (100 vagy 133 megahertz) az alaplapon átkötéssel, illetve a BIOS Setupban is beállítható. A processzor órajelszorzója szintén

a BIOS-ban állítható be 4 és 12 között. Az eredeti BIOS a Tualatin Celeron – valószínűleg a 256 kilobájtos másodlagos (L2) gyorsítótára miatt – Pentium III-nak ismerte fel, de működött vele. Az órajelszorzót mindkét processzornál be kellett állítani a Setupban, automatikusan nem ismerte fel őket. A Tualatin Celeron 1,2 gigahertzes (12×100 megahertzes) beállításakor az órajelet tévesen írta ki, de jól állította be.

A BIOS frissítése után már tudta, hogy ez egy Tualatin Celeron, sőt az órajelet (12×100 megahertz) is jól állította be. Bár a Celeronok memóriasínjének órajele az Intel szerint 100 megahertz, a BIOS frissítése után kipróbáltuk 133 megahertzes beállítással is. Az 1,2 gigahertzes Celeron ekkor 9×132 megahertzen, vagyis 1,188 gigahertzen működött, a 950 megahertzes pedig 7×132 = 924 megahertzen. Érdekes módon a 133 megahertzes beállítást a Tualatin processzor esetében elfogadta a BIOS Setupban, a 950 megahertzes Celeronnál azonban ez kevésnek bizonyult, az átkötést is meg kellett változtatni. A processzornak a névlegesnél nagyobb frekvencián való működése rontja a stabilitást, és ezt nem ellensúlyozza a 10 százalékos alatti teljesítménynövekedés. A 133 megahertzes beállításunkban azonban a processzornak sebessége változatlan, a memória elérése pedig a mérésünk szerint is gyorsabb lett.

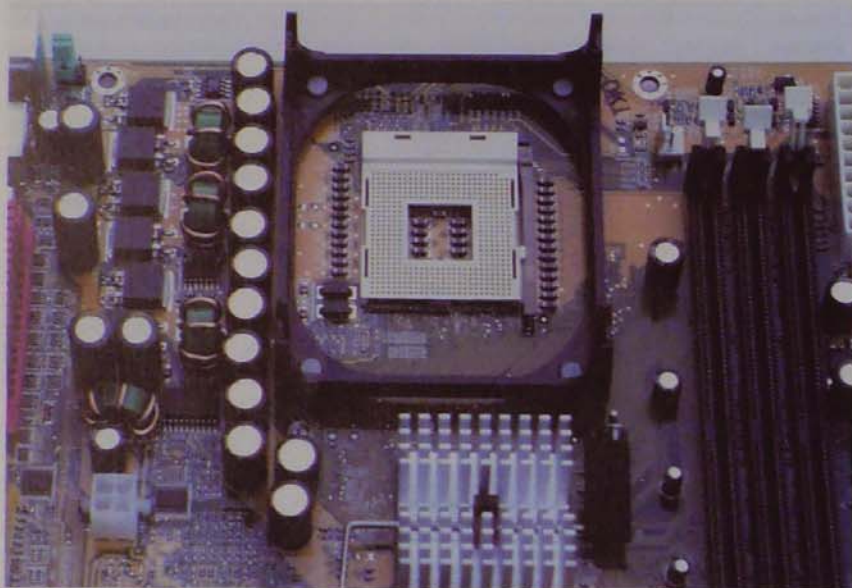
Az alaplapon egyik változata az Intel 815EP lapkakészletet használja, a másik pedig az 815E-t, amelyben grafikus vezérlő is van; mi a képernyőadapter nélküli típust próbáltuk ki.

Az Intel képviselői szerint az olcsó CPU-kategóriában a Socket 370 foglalattal viszik tovább a Celeront. Az új Celeron a 256 kilobájtra növelt gyorsítótárral, 133 megahertzesrel is használható memóriasínnel közelíti a korábbi Pentium III teljesítményszintjéhez, és lényegesen olcsóbb a P4-nél, illetve a még kapható PIII-nál. Így annak, aki olcsó Intel processzoros rendszert szeretne, jó választás lehet ez az alaplapon.

Drágább Intel

A Pentium 4-es processzort Socket 478-as foglalattal fogadja a 9BJA alaplapon, így valószínű, hogy a jövőre megjelenő 2 gigahertzesnél nagyobb órajelű processzorok is használhatóak lesznek benne, csak legfeljebb a BIOS frissítése után. A P4 jókora hűtőbordájának a tartója rögzített az alaplapon, így felszerelése jóval egyszerűbb, mint a Socket 423 foglalátú P4-é (amellyel egyébként a hűtőbordája sem kompatibilis). Az Intel 845-ös lapkakészlete olcsó SDRAM-ot használ, a három foglalatba illeszthető maximum 3 gigabájtnyi memória jó időre elegendőnek tűnik.

Az 133 megahertzes SDRAM memóriára órajelet automatikusan jól felismerte,

3. kép. A 6BJA alaplapon Socket 478-as foglalátú Pentium 4-re könnyebb felerősíteni a hűtőt, mint elődjére, a Socket 423-as foglalatra

és a memória frekvenciájának azonosnak kell lennie, vagyis a példánk szerint hiába 133 megahertzes a memóriánk, csak 100 megahertzesrel használhatjuk, mert ennyi a CPU külső órajele. E mellett a CPU mellett a DDR memória órajele is csak 100 megahertz lehet.

A processzor órajelszorzójának a felismerése automatikus, de felülbírálható; 5 és 12,5 közötti értékeket – ha a CPU működik vele – az alaplapon, kapcsolókkal is beállíthatunk.

A CMedia 8738 hanglapka hat hangszórós (elől jobb/bal, hátul jobb/bal és basszus jobb/bal) hangtámogatással rendelkezik, a négy plusz hangszóró jelennek a kivezetéséhez szükséges panel az alaplapon tartozéka.

A leggyorsabb Socket A

A 7KJTD alaplapon a memóriavezérlő az AMD 761-es lapkája, amely mellé a VIA VT8231-es perifériavezérlője került, feltehetően azért, mert a 761-hez tartozó AMD perifériavezérlőben nincs hangtámogatás. A memória elérését normál módban 10 százalékkal gyorsabb-

Frissítsük a BIOS-t!

A BIOS a mai alaplaponban kicserélhető, frissíthető. A vevő jogos igénye, hogy az alaplapon a vásárlásakor rajta lévő BIOS-szal is teljesítse a specifikációjában foglaltakat. De ez nem mindig sikerül, egyrészt a BIOS – a többi szoftverhez hasonlóan – tartalmazhat hibákat, másrészt az egyre újabb processzorok gyors megjelenése miatt előfordulhat, hogy egy, az alaplapon kibocsátása után megjelent, magasabb órajelű processzort csak a BIOS frissítése után (vagy esetleg akkor sem) lehet benne használni. A gyártók webhelyén érhető el az alaplapon BIOS-ának legfrissebb változata. A BIOS frissítésére ma kétféle módszer használatos. Az első esetben a BIOS-szal együtt le kell töltenünk a frissítőszoftvert is. Ez többnyire DOS alatt működik, és ennek a használatát javasolják akkor is, ha van Windows-változata is. A gépen egy floppyról betöltve a DOS-t indíthatjuk el a frissítőprogramot. Az alaplapon lévő, eredeti BIOS-verziót a cseréje előtt érdemes elmenteni egy állományban, a frissítőprogram ezt fel is kínálja, és megkérdezi, hogy mi legyen az állomány neve. Az egyik kipróbált frissítőprogramnak azonban nemcsak az állománynévre, hanem az elérésre is szüksége volt, azaz például az eredeti.bin állomány név helyett az eredeti.bin-t kellett neki megadni. Csakhogy erre nem figyelmeztet, az első beírásakor egyszerűen nem mentette el az előző BIOS-verziót, hanem – folytatva a munkát – felülírta az újjal. A második lehetőség, amikor a BIOS-ban lévő frissítőprogramot használjuk. Ekkor a floppyról csak az új BIOS-állományt kell rámásolni, és a BIOS-teszt lefutása után megnyomni a frissítést aktiváló billentyűket (általában az [Alt]+[F2-t]); a BIOS automatikusan beolvassa az állományt a hajlékonylemezzel, és elvégzi a frissítést.

a CPU órajelszorozóját a BIOS-ban 8 és 23 között állíthatjuk be, a sínfrekvenciája 100 és 132 megahertz között 1 megahertz lépésekben állítható.

A Pentium 4 nagy áramfelvétele miatt két kiegészítő tápcsatlakozója is van, ezt figyelembe kell venni a ház/tápegység kiválasztásakor, mert a hagyományos, az alaplaphoz egy csatlakozón át árammal ellátó tápegységgel nem tudtuk elindítani.

Aki most szeretne Pentium 4-es alaplaphoz, amelyben az újabb processzorok is alkalmazhatóak lesznek, és nem akarja megfizetni a drága Rambus memóriát, sem pedig 3-4 hónapot várni a DDR memóriát kezelő Intel lapkakészletre, ezt az alaplaphoz (is) választhatja.

Mit mértünk és hogyan?

Az alaplaphoz teljesítményének egyik legfontosabb paramétere a memóriaelérés sebessége, ez az adott memóriatípus jellemzőitől és a lapkakészlet képességeitől függ. A perifériák – az AGP video adaptert leszámítva – jóval lassúbbak, itt a kompatibilitás és nem az alaplaphoz sebessége a legfontosabb.

A memória és a processzor kapcsolatának sebessége nem jellemezhető egyet-

A Socket 370 és a Socket 478 foglalatú alaplaphoz 100 megahertz és 133 megahertz külső CPU-órájellel is megmértük. A Socket A alaplaphoz méréséhez egy 1 gigahertzes, 100 megahertzes sínfrekvenciájú Athlon processzort

1,2 gigahertzes CPU eredménye a normál átvitelnél az órajelét figyelembe véve átlagos, a csomagátvitelnél azonban a 100 megahertzes SDRAM-mal gyorsabb, mint a Socket A processzorok az ugyanilyen órajellel működő DDR me-

rést egy másik programmal is megmértük, és ott is hasonló, 1,25 gigabájt/másodperc körüli eredményt kaptunk, a két program eredménye közötti eltérés 4-5 százalék. Természetesen az is elképzelhető, hogy mindkét program ugyanúgy hibás, például mert esetleg ugyanazzal a fordítóval készült.

A programhiba ellen szól azonban, hogy az Intel 850 lapkakészlettel és elvileg 3,2 gigabájt/másodperc maximális sebességű Rambus memóriával ellátott Intel alaplaphoz szintén 2 gigahertzes Pentium 4-gyel és ugyanezzel a programmal csomagátvitelnél 1560 megabájt/másodperc sebességet mértünk. Vagyis az elvben fizikailag háromszor gyorsabb memória esetén mindössze 19 százalékkal többet. (A normál átvitelben a Rambus memóriára lényegesen, 2-2,5-szeresen gyorsabb volt.)

Jó okunk van rá, hogy az SDRAM memória fizikai korlátjának ellentmondó teszt eredményért az Intel 845-ös lapkakészletet gyanúsítsuk. A fent említett mellett erre mutat, hogy a memória órajele mindkét eredményt (1013 megabájt/másodperc és 1312 megabájt/másodperc) produkáló mérésben ugyanaz volt, 133 megahertz. A különbséget a CPU külső órajelének 100 megahertztől 133 megahertzre való emelése (és ennek megfelelően természetesen az órajelszorozó módosítása) okozta. Ez a lapkakészlet és a CPU közötti kapcsolat sebességét emelte 32 megahertzre, vagyis 32 százalékkal, és érdekes módon a két eredmény között is közel ennyi (29 százalék) az eltérés.

A lapkakészletek is tartalmaznak memóriát. Ez nem szervezett – mint a CPU gyorsítótára –, egyszerűen csak puffertként megőrzi a rajta utoljára áthaladt adatokat. Mivel a teszt csupán ismétlődő memóriaeléréseket hajt végre, az adatok egy része érkezik közvetlenül a lapkakészletre is, amelyben az előző olvasáskor „benne maradt”. A lapkakészletben lévő tárolópuffer méretét az Intel (és más lapkagyártó) sem hajlandó közölni. Ha mondjuk 1 megabájt körül van, akkor a 4 megabájtos ismétlődő memóriablokk-eléréseket már érdemben befolyásolhatja.

A lapkakészlet elhelyezése, a nyilvános specifikáció teljesítéséhez nem szükséges nagyobb tárolópuffer természetesen növeli a költségeit. Figyelemre méltó, hogy az idén szeptemberben bejelentett 845-ös lapkakészlet ára a bejelentéskor 42 dollár volt, és ezt az árat az elmúlt két évben bejelentett lapkakészletek közül (beleértve a VIA lapkakészlet árát is) csak az Intel mobilfelhasználásra szánt 815EM lapkakészlete (47,5 dollár) haladta meg.

CSÓRIÁN SÁNDOR

Típus	7SD0	7KJ0	7KJ0	7KJ02	66AJKT	98JA
Méret	µATX	ATX	ATX	ATX	ATX	ATX
Processzor	Socket A Athlon/Duron 200/266 MHz	Socket A Athlon/Duron 200/266 MHz	Socket A Athlon/Duron 200/266 MHz	Socket A Athlon/Duron 200/266 MHz	Socket 370 Pentium III/Celeron 66/100/133 MHz	Socket 478 Pentium 4 400 MHz
Lapkakészlet	SiS 735 AGP	AMD 761 + VIA VT 8231	VIA KT786 + VT8366/VT8233	VIA KT786 + VT8366/VT8233	Intel 815EP	Intel 845
Memória	2 db DDR-foglalat	2 db DDR-foglalat	3 db DDR-foglalat	2 db DDR-es 2 db SDRAM-foglalat	3 db SDRAM-foglalat	3 db SDRAM-foglalat
Max. memória	1 GB	2 GB	3 GB	2 GB/2 GB	1,5 GB	3 GB
Audio kártya	AC'97	CMedia 8738 AC'97	CMedia 8738 AC'97	CMedia 8738 AC'97	CMedia 8738 AC'97	AC'97
PCI-kártyák						
Szám	3	5	5	5	6	5
Egyéb kártyák	P-CNR	CNR, AGP	P-CNR, AGP	P-CNR, AGP	CNR	CNR
USB						
Portok száma	6	4	6	6	4	4
Egyéb	Smart Card- olvasókártya					Smart Card- olvasókártya

Változatok: alaplaphoz 4 × AGP-1, valamint az ATA-100 memóriaelérésű, üvezt csak nem tartottuk fel a táblázatban.

Típus	7SD0	7KJ0	7KJ0	7KJ02	66AJKT	98JA
	1 GHz-es Athlon CPU, 100 MHz-es külső sínrel				1,2 GHz Tualatin Celeron CPU 950 MHz Celeron CPU	2 GHz-es Pentium 4 CPU
Normál átvitel	149 MB/s (100 MHz) DDR memória	176 MB/s (100 MHz) DDR memória	199 MB/s (100 MHz) DDR memória	130 MB/s (100 MHz) DDR memória	98 MB/s (100 MHz) SDRAM memória	125 MB/s (133 MHz) SDRAM memória
Csomagátvitel	530 MB/s (100 MHz) DDR memória	635 MB/s (100 MHz) DDR memória	621 MB/s (100 MHz) DDR memória	622 MB/s (100 MHz) DDR memória	651 MB/s (100 MHz) SDRAM memória	826 MB/s (133 MHz) SDRAM memória
						1013 MB/s (133 MHz) SDRAM memória
						1312 MB/s (133 MHz) SDRAM memória

len számmal, mert a CPU két gyorsítótár (L1 és L2) is tartalmaz. Ezek mérete, felépítése, a gyorsítótár vezérlő algoritmusának a kifinomultsága mind befolyásolja a memóriaelérés sebességét. A mért sebesség függ a beolvasott adatblokk méretétől és az olvasás módjától. Különböző sebességeket mérünk ha sorban, ha szisztematikusan ugrálva, vagy ha teljesen véletlenszerűen olvassuk az adatokat. A memória-processzor kapcsolat ezért csak egy karakterisztikával írható le, de ez a gyorsítótárak miatt a CPU jellemzője is, nem csak az alaplapé.

Tesztprogramunk 4 megabájtos adatblokkokat olvasott a memóriából – ennél a méretnél a gyorsítótárak hatása már elhanyagolható –, kétféleképpen: normál és csomag (burst) átvitelrel. Az utóbbi lényegesen gyorsabb, mert a CPU nem küldi ki minden sínciklusban a memóriacímét.

használtunk. Sajnos 133 megahertzes sínrel rendelkező Athlon éppen nem volt kéznél, ennek megfelelően a DDR memória órajele is 100 megahertz volt. A 133 megahertzesen nyilván jobb DDR memóriasebességet kaptunk volna, de az összehasonlításra ezek az értékek is alkalmasak. Az eredményeket a 2. táblázat foglalja össze.

Meglepetések

A Socket A foglalatú alkotta mezőnyben a SiS lapkakészletet használó alaplaphoz kissé lemaradt, a csomagátvitelnél a hátránya 20 százalék körül van, és ez már az alkalmazások egy részénél is észlelhető. Nem meglepő az AMD lapkakészlet normál módban már említett 10 százalékos előnye. A teszt első megsejtését nem az alaplaphoz, hanem az új Tualatin Celeron processzor okozta. Az

móriával. A 133 megahertzes memóriánál a 950 megahertzes „rég” Celeronnal való összehasonlítása tanulságos, 26 százalékos órajel-növekedés mellett 50 százalékos sebességnövekedést ért el, ugyanazon az alaplaphoz (!).

Ez arra utal, hogy nem csupán az L2 gyorsítótár méretében különbözik a két processzor.

Az Intel 845 rejtjelmei

A második meglepetést úgyszintén csomagátvitelnél a 2 gigahertzes Pentium 4 processzor okozta, mert az 1,3 gigabájt/másodpercnél mért átvitelével jóval meghaladja a 133 megahertzes SDRAM fizikailag lehetséges maximális átvitelét (133×8 bájt = 1096 megabájt/másodperc). A legkézenfekvőbb magyarázat az, hogy ilyen magas órajelnél rosszul számol a tesztprogram. Csakhogy a mé-

+online: www.chaltech.com.hk/prod/index.htm

A mi lejátszónk

Nemrégiben magyar fejlesztésű eszköz jelent meg a piacon: egy autóba szerelhető, merevlemez alapú MP3-lejátszó.

ADension Kft. mérnökei – pár évvel ezelőtt – eleinte saját szórakoztatásukra vágtak bele egy fejlesztésbe. Szórakozás volt a fejlesztés, és szórakoztató lett az eredmény: azzal foglalkoztak, hogy minőségi módon, olcsón és kényelmesen tudjanak zenét hallgatni az autójukban. (A kereskedelemben beszerezhető CD-váltókhoz csak igen borsos áron lehetett hozzájutni, és legfeljebb 10 CD elraktározására voltak képesek.)

E megfontolás állt az első néhány mintadarab elkészültének hátterében. Az eredményt látván-hallván viszont többen is szerettek volna maguknak ilyen eszközt. Felvetődött, hogy valódi terméket kellene csinálni a prototípusból.

A biztatást tett követte: újragondolták a dolgot, és kialakítottak egy minden tekintetben korszerű MP3-lejátszót, a DMP3-at.

A DMP3 alapelgondolása az volt, hogy a zene tárolására merevlemez használják. Ez ugyanis alkalmas arra, hogy autóban utazzon – még a legrázósabb helyeken is –, tárolási kapacitása pedig ma 60–80 gigabájttal terjed. Így a CD-minőséget biztosító 192 kilobit/másodperces felvételi sebességgel egy 60 gigabájtos merevlemezre hétszáz órányi zenét lehet rögzíteni. Aki szerényebb minőségi követelményű (például szöveges) információk tárolására és megszólaltatására szánja a DMP3-at, ugyanerre a lemezkapacitásra ezerórányi információt rögzíthet.

A tároló tehát adott, csak fel kell tölteni rá az anyagokat; a zenetárolásra szánt merevlemez egy merevlemezkerettel (mobile rackkel) lehet illeszteni egy PC-hez. Ebből adódott a következő elgondolás: a legjobb, ha IDE csatolót építenek a DMP3-ba, és méretét a beépítőkerethez igazítják. Ezek után már csak egy kis lejátszóelektronika alkalmazását, valamint a kijelző és a kezelőszervek kialakítását kellett megoldani. A kijelző méretét eleve meghatározta a beépítőkeret nagysága, és ezen a felületen a kezelőszervekkel is osztozni kell. Helytakarékosági megfontolásból a kijelzőre egy menürendszer szerveztek a Dension szakemberei, ennek vezérlését egyetlen – megnyomható – forgatógomb végzi. A kezelést ezenkívül négy kis gomb is segíti.

A számítógéphez tehát könnyű bedugni – ott a merevlemezkeret. Abban viszont felesleges volna használni, hiszen a PC-nek van saját merevlemeze, kítűnő

Tiszteletben tartott jogok

Egy ideig célszerűnek látszott egy jótanács: csak olyan anyagokat szabad feltenni a DMP3 merevlemezére, amelyek eredeti CD-i a birtokunkban vannak, hiszen ellenkező esetben véténénk a szerzői jogi törvény ellen. A cikk megjelenésének idejére viszont érkezett egy jó hír.

Az eszköz gyártójának sikerült egy a Szerzői Jogvédő Hivatallal kötött különmegállapodás keretében „megváltania” a szerzői jogokat, így az eszközök használóira már semmilyen – etikai vagy anyagi – teher nem nehezedik. Természetesen nem lehetett ugyanazt az elvet alkalmazni ebben az esetben, mint a zenei kazettáknál; azok árában benne van ugyanis a jogdíj, de ha ezt az egységnyi díjat számították volna át egy merevlemez tárolókapacitásának megfelelő értékre, akkor megfizethetetlenül nagy összeg lett volna az eredmény. Mindenesetre örömteli, hogy elhárult az akadály a jogtisztá MP3-as autós zenehallgatás elől.

1. kép. A mi autókban

MP3-lejátszó programokkal. A PC-ben tehát csak az áttöltés idejére tartózkodik a DMP3-as. Viszont valahogyan be kellene szerelni az autóba! Az autók rádiókeretét általában már kitölti egy rádió, saját beépítőkeretet kellett tehát készíteni a készülékhez, úgy, hogy annak belse-

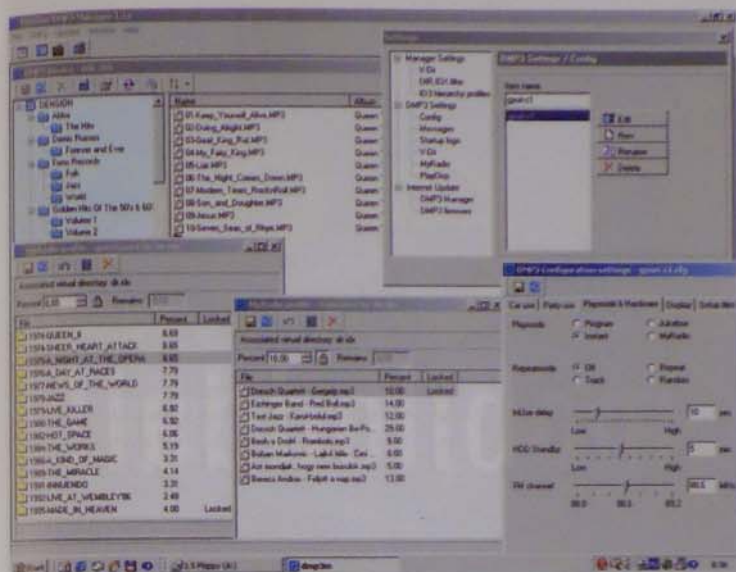
je illeszkedjék a merevlemez-hordozóhoz és a gépkocsikban szokásos csatlakozásokhoz. Ezt a keretet már be lehet szerelni az autóba, de elégséges csak a kesztyűtartóba vagy valamelyik polcra rátenni (ha valaki nem akarja átszabni az autóját). Akár szívargyújtós táplálással

is használható, az autóba épített rádiós-magnóhoz pedig egy kazetta adapterrel csatlakozhat. Az első időben mi is így próbáltunk, de kiderült, hogy ez egy nagyon jó szerkezet: megérdemli a fix beépítést. Nem is beszélve arról, hogy milyen nehézkes a kesztyűtartóba dugott egység kezelése.

Nekiláttunk a birtokunkban lévő Suzuki módszeres feltérképezéséhez. Helyet keresve a DMP3-nak, először a rádió alatti óra feláldozása látszott kézenfekvőnek. Ránézésre úgy tűnt, oda jól beférne. Széltében-magasságában még csak-csak, de a mélység nem volt elégséges. Ezután esett a pillantásunk a füstmentes autóban teljesen felesleges hamutartóra. Ide már befért volna, de egy rakás szerkezeti elem nehezítette a dolgot. A hamutartó tartólemezeit át kellett szabni egy kicsit, reszelni kellett az előtte levő díszkeretben – nem részletezve a félnapos munkát – végül a képen látható módon sikerült a beépítés (1. kép). Itt már a kijelző jól látható, jól kezelhető; a keretből könnyen ki lehet húzni és be lehet tolni az egységet.

A DMP3 merevlemezére a PC-ben egyszerű módon fel lehet tölteni a zenei anyagokat, egy be nem épített egységet pedig akár otthon is csatlakoztathatunk a hifi-toronyhoz. Ilyenkor tápegységről kell járátunk, és a hátlapon levő RCA-harangcsatlakozót rádugva, a hangszórókból szólhat kedvenc zenénk. Ez a használat akkor előnyös, ha gyorsan akarunk hozzájutni az adott zeneszámba, és nem akarjuk minduntalan elővenni és elrakni a CD-ket. Az adott szám elővétele a jól megszervezett menürendszernek köszönhetően igen gyors, a zenéket a FAT rendszerben alkalmazott fastruktúra szerint kereshetjük elő a kijelzőn (természetesen ehhez így is kell tárolni a merevlemezeken azokat, például: komolyzene; népzene; beat; rock; metál stb. szerint szervezve az egyes könyvtárakat). Az egyes műfajok alkönyvtárakban tároljuk az egyes CD-ket, és ha azt választjuk ki, akkor már a számok címét látjuk. Ehhez persze fel kell tölteni az MP3-állományok előállításakor az ID3 azonosítókat.

Autóban igen balesetveszélyes az amúgy jól kezelhető böngészőben kerestélni, mert elvonja figyelmünket a vezéstől – hacsak nem az utas végzi ezt a műveletet. Egyedül utazóknak készült a MyRadio funkció. Ezt a PC-n futtatható Manager programmal állíthatjuk össze (2. kép). Az egyes zenék vagy alkönyvtárak lejátszási valószínűségi értékét lehet beállítani. A lejátszó az adott valószínűségi értékek figyelembevételével véletlenszerűen válogat a kijelölt zeneszámok között. Több ilyen saját válogatás elkészítésével különböző stílusú (hangulatú) beállítást hozhatunk létre. Így például fáradtság esetén bekapcsolhatjuk az „ébresztőrádió” összeállításunkat, vad zenékkal. (Bár ilyenkor jobb,

2. kép. Beállítások a Manager programban

ha megállunk egy pár perces mozgásra.) A zeneszámok közé „spot”-okat tudunk beszúrni; ezeket az állományokat szintén véletlenszerűen hívja a lejátszó, és szövegeket („Ma van a házassági évfordulód!”), zörejekeket is tartalmazhat. A Man-

ager program egyik ablakában a rögzített zenék azonosítóit tudjuk megszerkeszteni. Megadhatjuk a DMP3 egység kijelzőjén a bekapcsoláskor megjelenő képet is, amely egy tetszőleges bittérkép-állomány.

A berendezés továbbfejlesztése az első száz legyártása után újabb lendületet kap, most már ennyien vallják mind magát az eszközt, mind a benne dolgozó programot. A www.dension.com honlapon gyűlnek az észrevételek, és ugyaninnen tölthetők le a programfrissítések. A frissítések a merevlemezre másolás után az első nem PC-ben történt bekapcsolást követően érvényesülnek – ha a felhasználó engedélyezi.

A készüléket a jövőben kiegészítik

egy FM konverterrel, így tetszőleges rádióhoz lehet majd illeszteni az antennán keresztül. Várható, hogy CD-cserélőt kezelni tudó népszerűbb rádióhoz összekötőkábelt (és belső programot) is fejleszt a Dension. Mivel elkészült már az előlap távoli változata is (3. kép), gyakorlatilag bárhova szerelhetjük a DMP3-dobozt, és a kábellel csatlakozó távvezérlőnek is könnyebben találhatunk helyet a műszerfalon.

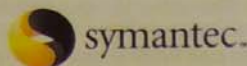
KRIZSÁN GYÖRGY

3. kép. A távkijelzőt bárhova rögzíthetjük két bogáncssal

Melyik Tűzfal felel meg Önnek? A gyors és biztonságos? A lassú és kevésbé megbízható? (Döntések és döntések)

Megkönnyítjük a választást: A SYMANTEC Tűzfalak biztosítják az egyik legnagyobb adatátviteli sebességet, és mindezt anélkül, hogy engedelményeket tenne a biztonság területén. A Symantec Vállalati Biztonsági Megoldásának ezen kulcselemei a legmegbízhatóbb technológiát alkalmazzák az Ön informatikai környezetének védelmére. További információt a <http://enterprisesecurity.symantec.com/> weboldalon találhat, vagy hívja a 452-8000 telefonszámot.

Fizess a mobiloddal!

A mobilkereskedelem még szerte a világon gyermekkorát éli, a mobiltelefonos fizetés sokak számára még a fantázia birodalmába tartozó valami. Az új fejlesztések révén azonban közelebb kerülhet egymáshoz ember és technológia, midőn mobilunkkal kényelmesen és gyorsan egyenlíthetjük ki például éttermi számláinkat – bízik a szebb közeljövőben **Mártonffy Attila**.

Néhány éve az e-business felfutásának, divatjának lehetünk tanúi. Az új üzletvitel művelői és a megfigyelők egyaránt tapasztalhatták ennek jó és rossz oldalait (ez utóbbit talán még gyakrabban is) – állítja **Inotay Balázs**, az Enigma Software Rt. vezérigazgatója, alapító-tulajdonosa. Az elektronikus kereskedelem iránti érdeklődés mértéke nem váltotta be a reményeket. Ennek oka az üzletember szerint kulturális tényezőkben keresendő, azaz az ipar nem hagyott elegendő kifizetési időt ahhoz, hogy az emberek kulturálisan átálljanak az új modellre. Lényegében azt kell(ene) elfogadtatni, hogy bár az egész folyamat – technicizálódása révén – személytelenebb lett, viszont a tranzakciókat – egyáltalán nem paradox módon – testreszabottan lehet végrehajtani.

Nagy kérdőjelek mutatkoznak a pénzkezelés kultúrájában is, s e terület meglehetősen szegmentált a fejlett nyugati államokban is – gondoljunk csak arra, hogy az elektronikus pénztárca bevezetésében még sehol a világon nem érték el áttörést. A bankkártyahasználattal már kedvezőbb a helyzet: Észak-Amerikában és Nyugat-Európa nagy részében már teljesen természetes a számlakiegyenlítésnek ez a módja. Magyarországon azonban még nem érte el az elvárható szintet. A lakosság bizalmatlanságának eloszlátásában

gy a banki szakembereknek kell játszaniuk a legnagyobb szerepet: meg kell győzniük ügyfeleiket arról, hogy a bankkártyás, illetve az elektronikus fizetési módok biztonságosak, jól működnek.

Széles sávon

Az m-kereskedelem, bár rohamos terjedése még várta magát, meglehetősen kurrens téma a világban, valamilyen „m-commerce-gondolatot” szinte minden gyártó, szolgáltató dédelget, illetve néhányan már meg is valósítanak. A mobilkereskedelemnek Inotay Balázs szerint azért van létalapja, mert a mobilkommunikáció zártabb közeg az internetnél, és biztonsága is jobban szavatolt. Ennélfogva a fizetések biztonsága is nagyobb ebben a környezetben, mint a világhálón. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a világon – de különösen Közép- és Kelet-Európában – sokkal több embernek van mobiltelefonja, mint számítógépe. Ez a növekvő tendencia abból a szempontból sem elhanyagolható, hogy a mindennapi problémákat kezelő számítógépes megoldások egyre gyakrabban vándorolnak át a mobiltelefonra, illetve annak továbbfejlesztett, kézziszámítógéppel kombinált változataira.

A közel- vagy a távolabbi jövőben alkalmazandó mobiltechnológiák – akár a GPRS vagy a UMTS – olyan sávszélességet biztosítanak mindehhez, hogy a vezeték nélküli kommunikáció átveszi majd a kötött internetes kommunikáció jelentős részét. Igaz ugyanakkor, hogy – drágasága miatt – egyelőre a UMTS jövője kétségesnek látszik, s az sem valószínű, hogy valaki egy ötször négy centiméteres LCD-kijelzőn online játékfilmeket akarjon nézni a buszon – mutat rá a technológia lehetőségei és a valós igények közti ellentmondásra Inotay Balázs. A GPRS viszont még elég sávszélességet biztosít ahhoz, hogy ma az üzleti relevanciával bíró üzenetek jelentős része viszonylag elfogadható idő alatt átmenjen a hálózaton.

Az átvitel sebessége mellett a másik fontos kérdés, hogy miként lehet mobilkörnyezetben biztonságos értékesítést, szó lehet például értékpapír-kereskedelmi megbízásról vagy egy dokumentum hitelesítéséről is. A csejretranszaksió lényege, hogy annak meglehetősen bizonyos, az elektronikus aláírásról szóló törvényben is felsorolt ismérvei: legyen módosíthatatlan, eredeti, hiteles és titkos.

Igény lenne

Az elmúlt időszakban számos mobilfizetési megoldás fejlesztéséről hallhattunk. Ezek egy részéről azonban időközben kiderült, hogy bonyolultságuk és kétes biztonságuk miatt nem állják meg a helyüket az amúgy is szigorú követelményekkel teli világban. Az biztosnak látszik, hogy a mobilkereskedelem iránti igény világ-szerte nagyon erős. Széles körben készített felmérések mutatják, hogy a mobiltelefon-tulajdonosok több mint a fele igényelné a mobilfizetési szolgáltatásokat. Az m-kereskedelem egyelőre nagyrészt abban merül ki, hogy a termékeket és szolgáltatásokat mobilkészüléken keresztül lehet megrendelni, és az ellenérték kifizetésének is ez az eszköze. Hazánkban és a világban a mobiltelefonokat inkább beszélgetésre használják. A mobilszolgáltatók azonban már felismerték, hogy ki kell bővíteniük termékkínálatukat, s ennek egyik megnyilvánulási formája lehet az SMS-en alapuló m-kereskedelem.

A mobilkereskedelem egyik előfutára termékek és szolgáltatások rendelése a világhálón, és az azt követő pénzügyi művelet. A fizetésnek ezzel a formájával

Csökken a mobilkészülékek forgalma

Csökkennek a mobiltelefon-eladások a világgpiacra, s a szektor a jelek szerint az idén először zár olyan évet, amelynek egészében is csökkenni fog az értékesített készülékek száma. A Dataquest piackutató cég adatai szerint a harmadik negyedévben éves összehasonlításban 10 százalékkal, 94,4 millióra csökkent a mobilkészülékek globális kiskereskedelmi eladási volumene. A második negyedévben 8,4 százalékkal esett a mobiltelefonok világgpiaci értékesítése. A Dataquest elemzője szerint 2001 egészében – a korábbi évek 50 százalékánál nagyobb növekedése után – 10 százalékkal, 400 millió egység alá eshet a mobiltelefon-értékesítés, elsősorban a piacok telítődése, a hálózat-üzemeltetők készüléksubvenciójának erőteljes csökkenése és a vonzó internetes mobilszolgáltatások hiánya miatt. Ez lesz az első olyan teljes év, amelyben csökken a mobiltelefon-értékesítés a világgpiacra.

szemben azonban az emberek nagy része bizalmatlan, mert személyes adataikat olyan csatornán keresztül kell elküldeniük, amelyhez mások is hozzáférhetnek. A mobilfizetés ezzel szemben éppen a biztonságával igyekszik teret nyerni. Persze a különböző megoldások különböző biztonsági modulokkal rendelkeznek, ettől is függhet a szolgáltatás életképessége. A másik fontos szempont a felhasználóbarát szemlélet. Sok olyan megoldást láthatunk, amely bonyolultsága miatt nem tud széles körben elterjedni.

WAP, internet, SMS

A mobilkereskedelem egyik fontos részét képezik a WAP alapú megoldások. Ezek jelentős része úgy működik, hogy a felhasználó kap egy azonosítószámot, illetve egy jelszót, amit egyéb személyes adataival együtt (név, szállítási cím, kártyaszám) beüt a készülékébe, az azonosítást követően pedig a készülék gombjainak nyomogatásával már vásárolhat is a kereskedő

által kibocsátott WAP site-ról. Az ilyen és ehhez hasonló fejlesztések hátránya azonban többek között abban áll – főleg ha a jelenlegi hazai állapotokat vesszük figyelembe –, hogy a mobiltelefon-tulajdonosok nagyon kis számban rendelkeznek WAP-os telefontal (sokan nem is nagyon tudják, hogy ilyen szolgáltatás egyáltalán létezik). A WAP alapú megoldásokon kívül jelentős előrelépések történtek az SMS alapú szolgáltatások kifejlesztése terén is. Ezeknek a megoldásoknak egy részénél a kommunikáció formája az SMS, a tranzakciókat központi szerver irányítja, vagyis a termékek, illetve szolgáltatások rendelését, a pénzügyi műveletekről szóló információkat ez a központi szerver dolgozza fel és továbbítja a résztvevőknek (bank, kereskedő). A felhasználó digitális aláírásával igazolja a tranzakciót a kártyabirtokost azonosító bank felé. Amint megtörtént az azonosítás, a fizetési tranzakciók végrehajthatók.

A mobilkereskedelmi megoldásoknál az egyik legkézenfekvőbb alkalmazási terület a vásárlás az interneten keresztül. Ebben az esetben a felhasználó kiválasztja a kívánt árut, illetve szolgáltatást az internetes oldalról, az ellenérték kifizetésére pedig többféle lehetőség kínálkozik.

A megoldások egyik részében az ügyfél SMS formájában kap a telefonjára egy egyszer használatos azonosító számot, amely csak arra az egy, adott pénzügyi tranzakcióra vonatkozik. Ezt az azonosítószámot kell csak beírnia az összeg elküldésekor. Természetesen a felhasználónak minden esetben azonosítania kell magát, ez az esetek nagy részében PIN-kóddal, a további biztonság érdekében esetleg jelszóval történik. A másik fizetési lehetőség, hogy a kereskedő a számlát SMS formájában juttatja el az ügyfél telefonjára, aki az összeg jóváhagyása után megbízást ad – szintén SMS útján – a banknak az összeg átutalására.

Vannak olyan mobilfizetési szolgáltatások is, amelyek telefonhívás és az ezt követő SMS üzenet alapján működnek. Az ügyfél felhív egy, a termékhez köthető telefonszámot, majd ezt követően a szolgáltató levelezni a fizetési procedúra minden további lépését, s ennek eredményeképpen az összeg megjelenik az ügyfél telefonszámláján.

A piac azért igényli egyre inkább a mobilfizetést, mert számos előnye van a ma már hagyományosnak mondható bankkártyás fizetéssel szemben. Például olyan helyzetekben is felhasználható fizetésre, ahol a bankkártya nem. Már az eddigi fejlesztésekben is igen sokrétű alkalmazási területekkel találkozhattunk. Az internetes vásárláson kívül a legkézenfekvőbb felhasználás a telefon egyenlegének feltöltésénél mutatkozik, de alkalmazható még számlafizetésre, benzinkutaknál, bolti és éttermi fizetésekénél. Számos esetben találhatunk olyan megoldásokat, ahol automatánál tudunk mobiltelefonunkkal fizetni, támogatva a kis értékű fizetéseket, és a jövőben további értékű fizetéseket is.

A mobilkereskedelem mindenképpen jelentős üzletágnak ígérkezik. Inotay Balázs szerint azok a cégek lesznek a befutók, amelyek alkalmazásainak biztonsága megkérdőjelezhetetlen, támogatják a már meglévő banki rendszereket, és hozzáilleszthetők a jelenlegi GSM-rendszerekhez, illetve készülékekhez. Ebben az esetben ugyanis a fizetésben részt vevő szereplőknek is kellő motivációt jelent majd az olcsó átállás.

Mindent az informatikáról!

- ✓ Legfrissebb hírek
- ✓ Eseménynaptár
- ✓ Fórum
- ✓ Állás
- ✓ Letöltés
- ✓ Archivum

The screenshot shows the website interface with the following elements:

- Browser Title:** ComputerWorld Számítástechnika - Microsoft Internet Explorer
- Address Bar:** http://www.szamitastechnika.hu/
- Navigation:** Vissza, Leállítás, Frissítés, Kezdőlap, Keresés, Kedvencek, Előrejelzés, Méret, Nyomtatás, Hozzászólás
- Header:** COMPUTERWORLD SZÁMÍTÁSTECHNIKA, 2004. MÁJUS 21. CSÜTTÖRSZÓR 13.00, ARCHÍV HÍREK CIKKEK ESEMÉNYEK LETÖLTÉS ÁLLÁS FÓRUM LINKEK
- Main Banner:** DE LEHET EGYSZERŰEN IS! ORACLE
- Oracle 9i Application Server:** ORACLE termék bemutató INGYEN? KLIKK IDE!
- Left Sidebar:**
 - Széchenyi-terv**
 - Hír-SMS**
 - INFOFURKA**
 - Mai képregrény
 - Archívum
 - HÍREK**
 - Hardver**
 - A Bull is csatlakozik az Rasmus szervereket gyártó cégekhez.
 - Szoftver**
 - Az IBM WebSphere alkalmazása az eddiginél több szabványt támogat majd.
 - Firepad szoftver a szebb, okosabb Palmokért.
 - Office XP: A szokásos rajt-érület, elsőként Új-Zélandon.
 - A SuSE továbbfejlesztéi Linux operációs rendszerét.
- Right Sidebar:**
 - REGISZTRÁCIÓ**
 - Az IBM WebSphere alkalmazása az eddiginél több szabványt támogat majd.
 - Újabb domének regisztrációs jogait szerezte meg a VeriSign.
 - SAS-Compaq-EDS szövetség a pontos webes adatokért.
 - Nyomatatva is "szép-képes" fotók.
 - Firepad szoftver a szebb, okosabb Palmokért.
 - REGISZTRÁCIÓ**
 - Login:
 - Jelszó:
 - regisztráció segítség
 - elfelejtette jelszavát?
 - SZÁMÍTÁSTECHNIKA Műszaki áruház**
 - KERESÉS**
 - Számítástechnikában
 - IT cégedatbázisban

www.szt.hu

Gazdálkodj okosan!

Elsősorban az idővel kell okosan gazdálkodnunk, erre figyelmeztetnek a nemzetközi piacokon tevékenykedő szaknácásadó cégek. 2001-re visszatekintve, tevékenységi területtől függetlenül, mindenkinek érdemes megvizsgálnia, vajon lépést tudott-e tartani munkahelyi és egyéb tennivalóival, és amennyiben a válasz egyértelműen nemleges, ideje egy kis figyelmet szentelni az időmenedzsmentnek.

ségünket, és akkor feketén-fehéren látszani fog, mire ment el 8, 10 vagy adott esetben 16 óra.

Kiderülhet az is, hogy mely időszakokban vagyunk teljesítőképességünk csúcán, és mikor hagy alább a kreatív vagy mennyiségi alkotókedv. Egy másik amerikai szerző, *Franklin Covey* azt tanácsolja, hogy úgy tekintünk az időmenedzsment elemire, mint „kavicokra és sziklára egy hegyi patakban”.

annak, hogy időben (és a kellő minőségben) végzünk a feladattal.

Ha valahol, hát az e-business világában döntő jelentőségű a hatékony időmenedzsment. A hagyományos menedzsmenteszközök, amelyek az „esemény után” figyelmeztetnek, nem igazán használhatók ebben a környezetben, hiszen a probléma kialakulása előtt kell figyelmeztetést kapnunk a tennivalókról, nem pedig azt követően. Egy webes szolgáltatás esetében azonnal kell cselekedni, mert ha nem ezt tesszük, üzletfeleket veszíthetünk, mégpedig azon nyomban!

képes arra, hogy a felhasználó igényeihez igazodva jelenítse meg a szükséges információt, és proaktívan lépjen közbe, amikor csak szükség van rá!

Szép új világ

Nemrégiben a WorldCom Inc. és a Modalis Research Technologies közös felmérésben vizsgálta az észak-amerikai munkaerőpiac hangulatát. A felmérés készítői azt tapasztalták, hogy a virtuális értekezleten részt vevő alkalmazottak jóval elégedettebbek és kiegyensúlyozottabbak, mint azok, akik csak hagyományos értekezleteken vesznek részt.

Idén a válaszadók 61 százaléka remekül tudott gazdálkodni a virtuális konferencia segítségével megtakarított idővel: nem fordított időt utazásra és egyéb kapcsolódó nyugókra, ellenben maradt elegendő ideje például új feladatok felvételére vagy a régebbiről megkezdett projektek színvonalas befejezésére.

A WorldCom-Modalis jelentése szerint a dolgozók 49 százaléka magasra értékelte azt, hogy több időt tölthetett a családjá körében, illetve azt, hogy egy jól sikerült projektnek köszönhetően magasabb pozícióba és fizetési kategóriába került.

Melanie Howard, a londoni Future Foundation munkatársa nem az egyetlen szociológus, aki rámutat: a világ az Always-on

munkahelyi modell irányába halad, mi több: vágat. Véltetőn felesleges hangsúlyozni, milyen hatással van, mekkora terhetek ró az „időterrorizmus” az emberi pszichére, a társas kapcsolatokra, és nem utolsósorban az üzleti teljesítményre.

Európa-szerte számos felmérés eredménye mutat abba az irányba, hogy a munkáltatók egyre nagyobb munkaintenzitást követelnek meg az alkalmazottaitól, akiknek zömére amúgy is ropant nyomás nehezedik az egyre sűrűsödő határidős projektek miatt.

Howard szerint azonban itt Európában még mindig távol vagyunk attól a szinttől, ami már nagyjából megszokott Japánban vagy az Egyesült Államokban. A Szilícium- völgyben felnőtt egy olyan alkalmazottgeneráció, amely állítólag képes a csodára, és egész héten át dolgozik, majd gondosan átalussza a hét- és évvégét.

ZIMÁNYI KATALIN

•online: <http://yahoo.knowledgestrom.com>
www.szt.hu/hirek_arch.php
 (2000. 6. 28.; 2001. 2. 13.)

A „Muslim” óra: naponta ötször figyelmeztet

Különösen akkor fontos, hogy teljesen tisztán lássunk e kérdéssel kapcsolatban, ha a hét bizonyos napján vagy napjain otthon dolgozunk. Ebben az esetben ugyanis az irodában dolgozó munkatársainktól kell szívességet kérnünk egy-egy elmulasztott, határidőre el nem készült feladat kapcsán.

Csak hatékonyan

Peggy Duncan, a *Put Time Management to Work* (Állítsuk munkába az időmenedzsmentet!) című könyv szerzője elsősorban észak-amerikai távmunkásokkal beszélgetett a munkaidő-szervezéssel kapcsolatos problémákról, illetve arról, hogy miképp lehetne változtatni, javítani a helyzeten.

Duncan szerint szinte mindegy, hogy milyen területen dolgozik az ember – legyen az informatika vagy bármilyen más szakág –, a saját, jól felfogott érdekében törekednie kell arra, hogy hatékonyan szervezze meg munkanapjait. Az új év közeledte ideális időpont arra, hogy át- és belássuk, milyen hibákat követtünk el év közben, és a jövőben lehetőleg kerüljük el azokat.

Mindegy, hogy milyen szerepet töltsünk be a munkahelyi hierarchiában, nem árt, ha évente legalább egyszer felértékeljük mindennapjainkat. Duncan azt javasolja a könyvében, hogy néhány napon át vezessünk munkahelyi naplót, jegyezzük le minden egyes tevékeny-

A kaliforniai Millennium óra (a Red Sky Interactive fejlesztése)

A romantikusnak tűnő hasonlat mögött komoly igazság rejlik: a nagy projektek valóban olyanok, mint a sziklák, és a kisebb tennivalók csak kavicszám- ba mennek. Amennyiben sziklával van dolgunk, tilos folyton e-maileket olvasgatni, a mobiltelefont néma üzemmódba kell helyezni, máskülönben esélye sincs

lémák korai kiszűrésére.

A valós idejű szolgáltatásfelügyelet magas követelményeket támaszt a menedzsmenteszközökkel szemben. A valós idejű menedzsmentrendszerek három fő feladatot látnak el, s ezek a következők: adatgyűjtés, elemzés és jelentéskészítés. Ideális esetben a rendszer

Time, a magazin

E-kereskedelem és időmenedzsment

A jelenlegi e-business-infrastruktúrában a tranzakciós folyamat bármely pontján előfordulhat probléma, akár egyetlen komponensben, akár több komponens között. A már említett hagyományos menedzsmenteszközöket nem arra találták ki – és főként nem úgy tervezték meg –, hogy alkalmasak legyenek a tranzakciós folyamat elemeinek fejlett szintű monitorozására vagy a prob-

Megújult

kínálatunkkal kívánunk minden kedves régi és leendő ügyfelünknek boldog új évet!

Megvásárolhatók személyesen ügyfélszolgálatunkon.

Új címünk: 1065 Budapest, Révay u.10.
Levélcím: 1374 Budapest 5, Postafiók 578
Telefon: 474-8859, E-mail: terjesztes@idg.hu

Nyitvatartás:
munkanapokon 8.30-16.30-ig.

Ajándéktárgyak, előfizetések	Ára
CW-Számítástechnika előfizetés 1 évre	12 960
CW-Számítástechnika előfizetés 1/2 évre	6 480
CW-Számítástechnika előfizetés 1/4 évre	3 240
CW-Számítástechnika magazin	295
CW-Számítástechnika póló	1 290
GameStar baseball sapka	1 390
GameStar CD-tartó	780
GameStar CD-tartó (hordozható)	1 300
GameStar előfizetés 1 évre	12 504
GameStar előfizetés 1/2 évre	6 600
GameStar előfizetés 1/4 évre	3 450
GameStar kulcstartó (hátizsák, egeres)	380
GameStar napellenző	740
GameStar póló	680
GameStar övtáska	890
GameStar vászon kalap	590
Halassy: I-II. kötet	2 240
HP Hivatalos CD író kézikönyv	4 990
IDG-s esernyő	1 140
IDG-s kulcstartó	1 390
Linux pingvin kicsi	2 000
Linux póló	990
Linux zseblámpa	590
PC World billentyűkefe	380
PC World CD-tartó	780
PC World CD-tartó hordozható	1 300
PC World előfizetés 1 évre	9 960
PC World előfizetés 1/2 évre	5 400
PC World előfizetés 1/4 évre	2 850
PC World póló	1 290
PC World Tipp füzetartó	780
PC Tuning	2 900

Könyvek

Mechanikal Desktop Power Pack	5 900
Mit kell tudni a PC-ről?	1 497
AutoCAD 2000	2 990
CorelDraw 9	2 900
Excel 2000 (CD-vel)	2 990
Excel függvényi A-tól Z-ig	3 779
Windows 98 felhasználóknak	3 395
Programozunk Delphi 5 nyelven (CD-vel)	2 999
Internetről mindenkinek	1 999
Tömörítés 2000	2 600
Office 2000	2 990
Vállalati irányítási rendszer II.	3 490
Vállalati irányítási rendszerek Magyarországon	3 700
World 2000 kezdőknek és haladóknak	2 600
World 2000 II. kötet	3 499
Gazdasági Informatika-Excel táblázatkezelő a gyakorlatban	1 200
Gazdasági Informatika - Informatika alapjai	3 999
Gazdasági Informatika - Visual Basic + Excel programozás	1 900
Adobe Illustrator	2 764
Adobe Premiere	2 464
Adobe Photoshop 5.0, 5.5	2 764
Programozunk Turbo Pascal nyelven (lemezzel)	1 990
AutoCAD tankönyv I. - Sikbelli	1 680
AutoCAD tankönyv II. - Térbelli	1 680
Programozunk C nyelven (lemezzel)	2 500
Hangkártya programozása (átdolgozott kiadás)	2 900
Kriptográfia az informatika biztonság alapja	2 990
Világháló lehetőségei	2 990
QuarkXpress 4	2 340
Perifériák programozása (lemezzel)	2 450

PC-s játékok

Jack Orlando	2 990
Earth 2140 Gold Edition	2 990
Vészhelyzet	4 990
A Nagymester	3 990
Rage of Mages	3 990
Shogo	3 990
Robo Rumble	3 990
Gorky 17	4 990
AKIMBO - A Kis kung-fu harcos	4 990
Knights & Merchants	4 990

Túlélési kalauz

Mielőtt nekilátnánk egy erőforrás-kihelyezési projektnek, tárgyaljunk arról is, hogy egyszer talán vissza akarjuk csinálni az egészet.

A mikor Hernan Cortez partra szállt a későbbi Mexikóban, kiadta híres parancsát: „Hajókat elégetni!” Lehet, hogy vezetőkétségének elismeréseképpen vagy kegyetlensége miatt, de egyik embere sem kérdezett vissza: „Bocs, főnök, maga megőrült?” Tiszta szerencse (mármint a spanyolok számára), hogy az aztékok elkapták a feketehimlőt a spanyoloktól, és Montezuma elvesztette a birodalmát – pedig már készült a bosszúra. Bár Cortez nem a hajók felégetése miatt sópörte el az aztékok birodalmát, ez azonban nem akadályozta meg a világot abban, hogy őt emiatt a totális céltudatosság jelképének kiáltásák ki.

Az üzleti életben a hajógyújtogatási taktika kevésbé hasznos, mint egy vagy több jó „tűzoltási” terv. Az ember nem számíthat arra, hogy konkurensei maguktól omlanak össze (gyakran megteszik, de ne ebben reménykedjünk), és üres hajóval visszahajózni Spanyolországba (vagyis csökkenteni a veszteségeket és új ötlettel próbálkozni) rendszerint józannabb döntés, mint ha elevenen eltemetnénk vagy felfalnánk minket (csödbe menni, vagy hagyni, hogy potom áron bekebelezzenek).

Sok cég, amely informatikai tevékenységét forráskihelyezéssel akarja megoldani, úgy gyűjtja fel hajóit, hogy ezt észre sem veszi. Olyan szerződést írtak alá, amely méregdrágává, időigényessé és kockázatosá teszi, hogy esetleg kihátráljanak belőle. Más szóval, nem tudnak hazahajózni. Amikor forráskihelyezési szerződésről tárgyalunk, életbe vágó,

hogy legyen egy olyan megállapodásunk, amely a házassági előszerződés üzleti megfelelője, s amely biztosítja a forrás-visszahelyezést. Ezek rendszerint olyan záradékokat tartalmaznak, amelyek mind az alkalmazottak, mind pedig a szellemi termékek visszajuttatását garantálják az ügyfélhez, ha a szerződés érvényét veszti. Ha ez nincs, az erő a forráskihelyező oldalán van, és nem az ügyfélén.

Ami pedig, ugye, a mi szempontunkból nagyon rossz poén.

Képzeld el, hogy cégvezérünk úgy dönt, forráskihelyezéssel oldja meg az informatikai tevékenységet, mi pedig a tárgyaló küldöttség tagjai vagyunk. Mit kell ilyenkor tudnunk? Íme egy fontos tény: a forráskihelyező csapat azért áll föl, mert lelkesíti őket az Üzlet, és nem azért, mert szeretik az informatikai munkát. A minél zsirosabb forráskihelyezési szerződések kínálói számára egy nagy üzlet lezárása maga a mámor.

Kicsit olyan ez, mint a kokainfüggőség. Amikor valaki kokaint szippant, a drog eufóriás mámort hoz létre. De amikor a szer hatása elmúlik, a felhasználó letargiába süllyed, és most már nagyobb löketre van szüksége, hogy elérje ugyanazt a mámoros érzést. Az Üzlet pontosan ugyanilyen hatással van a forráskihelyezővel foglalkozó cégekre: mámor a szerződés megkötésekor, amit azonnal követ a letargia, amint elkezdődik a szerződésben rögzített kemény munka – s ezt csak a következő Üzlet okozta „repülés” szükségletének kielégítése tudja oldani.

Ezek az emberek semmi örömet nem lelnek az informatikai munkában, mert ez a munka csökkenti a képességü-

ket, hogy újabb Üzlet tudjanak kötni. Ha elég dörszölt fickók, bevonnak a tárgyaló csapatba valakit, aki szereti a számítástechnikai munkát. De ez megint csak gátoló tényező lehet, mert a kérdéses egyén – a jövőbeni reszortfelelős (újmagyarul: „account manager”) – számára bűdös az Üzlet. Neki kell dolgoznia a szerződés aláírása után, ami szintén beleszólhat magába az Üzletbe.

Éppen emiatt kell ragaszkodnunk hozzá, hogy a jövőbeni reszortfelelős benne legyen a tárgyaló csapatban. Ha így áll fel a csapat, az Üzlet iránti vonzódás a tárgyalóasztal mellett tartja a forráskihelyezési megoldást kereső ügyfelet, megakadályozza, hogy felálljon és kísétál-

jon, miközben a jövőbeni reszortfelelős ottléte megakadályozza, hogy betarthatatlan ígéreteket tegyünk. (A dolgot ne bízzuk a véletlenre. Ha a legkisebb kétegyünk támad, nézzünk keményen a reszortfelelős szemébe, és kérdezzük meg: „Meg tudod oldani?”)

Még valami, amit semmiképp sem szabad elfelednünk: mi vagyunk a fontosak, és nem a munkaadónk. Mindig a saját érdekeinket nézzük először!

Hogy ez erkölcsstelen, netán minden morált nélkülöző dolog volna?

Dehogy!
Amikor a vezérünk az informatikai munka kihelyezéséről döntött, nem számolta a mi érdekeinkkel. Amikor a forráskihelyező cég elkezdte az értékesítési munkát, ez a folyamat vélhetően nem a mi irodánkban és a mi áldásunkkal kezdődött. Üzletről van szó, ahol nincs helye a jótékonykodásnak. Senki nem figyel az érdekeinkre, csak mi magunk.

Tehát ha van némi súlyunk a cégnél, igyekezzünk olyan megállapodást kicsikarni, amely megvédi minket. Vegyük rá a vezért, hogy kreáljon egy új vezető állást, és abba azonnal nevezzon ki bennünket. Vagyis, váljunk a forráskihelyező cég reszortfelelősevé.

Csináljuk azt, amit a vezérigazgatók: csikarjunk ki egy szépséges ejtőernyőt a magunk számára, az átmeneti időszak alatti támogatásunk fejében.

De ha már amúgy is ott vagyunk, csikarjunk ki a lehető legjobb feltételeket azoknak az alkalmazottaknak, akiknek eladjuk a munkáját. Amikor ugyanis a forráskihelyezést kereső cég alkalmazottai lesznek, elvész a korábban kivívott pozíciójuk. Nem nehéz olyan szerződési záradékokhoz ragaszkodni, amelyek rendezik a problémát, de kemény kell, mert a dolog nem automatikus. Ha mi leszünk a reszortfelelősök, szükségünk lesz beosztottaink támogatására. De ha nem mi leszünk a reszortfelelősök, akkor sem kerül semmibe.

És egyébként is, ez így tisztességes.

BOB LEWIS
(InfoWorld)

A lehetőségek határtalanok: JBuilder, a vezető Java fejlesztői megoldás.

A JBuilder 6 újításai:

- Viszlati keretrendszer (SW 2.0) terjesztő
- UML, UML megvalósító
- Kétszintű alkalmazásfejlesztési támogatás
- Borland Enterprise Server fejlesztői környezet támogatás
- Javadoc dokumentációs eszközök és vizualizáció
- Mac OS X támogatás a Windows, Linux, Solaris mellett

Megjelent az InterBase 6.5!

A Borland InterBase 6.5 egy nagy teljesítményű, kereszplatformos, SQL adatbázisrendszer megújított verziója, amely könnyű használatot, alacsony hirtelbirtok költségeket, gyorsaságot, nagy adatbázis kapacitást nyújt. A Borland által kibocsátott InterBase 6.5 szoftverje az Internethez szükséges nagysebességű, mobilitás, és biztonságos adatbázis alkalmazásokat. Támogatja az Oracle Repository adatait operációs rendszertől, és alkalmazásfejlesztéstől függetlenül.

TANFOLYAMAINK

Többféle új és meglepően olcsó tanfolyamunk van, melyeket azonnal megrendelhet és elkezdi tanulni.

Delphi - Képzés	Jan. 2-4, 14-16
InterBase - SQL	Jan. 17-19
C++ Builder	Jan. 2-4, 14-16
Java - JBuilder	Jan. 21-23

telefon: (06-1) 467 17 80
fax: (06-1) 343 00 98
e-mail: info@borland.hu

www.borland.hu

hamex

KTI NETWORKS

delta networks

Nexans

ALCATEL

Allied Telesyn

- router-ek
- switch-ek
- hub-ek
- USB-k
- converter-ek

- álló és fal rack-ek
- egység hálózati passzív elemek

- struktúrát hálózati rendszerek

- router-ek
- switch-ek
- hub-ek
- USB-k
- converter-ek

A fenti termékek disztribútora: **hamex**

Hamex Rt. 1121 Budapest, Deimány u. 26. | Tel: 236 4040, Fax: 236 4030, e-mail: info@hamex.hu, www.hamex.hu

Csak semmi **személyeskedés!**

Ki az, aki szívesen ad ki magáról személyes információt az interneten? Még kisebb nyilvánosság előtt sem, nemhogy a világhálón! A Jupiter Media Metrix elemzői szerint az új hálóhasználók különösen zárkóztak. Zimányi Katalin egyetért ezzel a szeméremmel.

Egyes állítások szerint az első online eltöltött évben vagyunk a legzárkózottabbak, ekkor adjuk ki magunkról a legkevesebb személyes információt. A New York-i Jupiter Media Metrix piacutató cég idén augusztusban két „korcsoportot” vizsgált meg az észak-amerikai internethasználók közül: egyrészt azokat, aki 5 éve vagy még hosszabb ideje szörfölnek rendszeresen, másrészt azokat, akik egy éve vagy még rövidebb ideje csatlakoztak először a világhálóra.

Nem bíznak senkiben

Jelenős eltéréseket mutatott a két csoport, ami – valljuk meg – egyáltalán nem meglepő. Az újdonsült online felhasználók számottevő hányada egyetlen, az interneten kérdezősködő cégben sem bízik meg; miért is tenné, hiszen nincsen pozitív tapasztalata. Persze negatív se, de esetleg hallott már egyet s mást...

Az úgymond veterán online használók 43 százaléka utasítja el a kérdezősködést a személyes adatok iránt. Erre a viszonylag magas arányra már csak azért is érdemes odafigyelni, mivel sokat tapasztalt internet-használók véleményét tükrözi. Ugyanakkor ez az a korcsoport, amelyik a legjobban megbízik a weben működő kereskedő cégekben.

A Microsoft-féle Hailstorm személyes információszolgáltatási modell a régi hálóhasználók 37 százalékának, az 1 éve vagy ennél kevesebb ideje internetezőknél pedig 48 százaléknak nem tetszik. Mindkét csoportnak körülbelül egyharmada szkeptikus a Hailstormmal kapcsolatban. Hozzávetőleg hasonló tetszési, nem-tetszési, illetve közömbösségi arányokat találunk az internetes banki szolgáltatásoknál és a hitelkártya-cégeknél.

A legtöbb bizalmat egyértelműen a helyi internetszolgáltatók kapták. A vizsgálat körébe bevont „egyéb” cégek közül a Yahoo-t ítélték meg a legpozitívabban.

Szeptemberben, a New York közelében megrendezett CIO Forumon többek közt arról is szó esett, hogy hamarosan eljőhet az idő, amikor az ügyfelek pénzt kérnek a cégektől a rájuk bízott személyes információért.

James Canton, a San Francisco-i Institute for Global Futures elnöke szerint minél kevésbé bíznak a felhasználók az internetes biztonságot nyújtó rendszerekben, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy hamarosan és egyre több helyen életbe lép a fizetős modell. Canton azt sem tartja kizártnak, hogy egyes ügyfélszolgálatok kollektíven lépnek fel az adatszolgáltatást kérő cégekkel szemben, sem pedig azt, hogy speciális árengedményeket kérnek a cégnek megadott személyes adatokért cserébe.

És itt lép közbe a CRM, vagyis az ügyfélkapcsolatkezelés. A Global Futures vezetője azt javasolja, terjesszék ki a CRM hatósugarát olyan szintre, ahol az egyes cégek rendszeresen (mondjuk havonta) leülnek a legfontosabb ügyfelekkel, és „tárgyalóképes partnerré” kezelik őket.

Kapcsolati tőke

Don Tapscott, a New Paradigm Learning Corporation elnöke, akinek szakkönyveit rendszeresen megjeleníti a *Harvard Business School Press*, a kapcsolati tőkére esküszik. Tapscott szerint az informatika, az internetipar világában különösen nagy értéke van az ügyfelekkel, a beszállítókkal, sőt, akár a konkurenciával ápoltt kapcsolatoknak is.

Az a jó menedzser, aki képes új kapcsolatokat kialakítására, és akinek nemcsak a mennyiség a fontos, hanem ügyel a minőségben rejlő részletekre is. Persze sokan mondhatják, hogy az internet megjelenése előtt is voltak jó és rossz ügyfélkapcsolatok, a magán- és az üzleti életben egyaránt tisztában voltak a kapcsolati tőke értékével.

Mi változott hát? A kapcsolatközvetítő közeg és a kapcsolatépítés sebessége. Az internet mégiscsak olyan eszközt ad a kezünkbe, amelynek költséghatékonyaságával és sebességével a korábbi, hagyományos megoldások aligha vehetik fel a versenyt.

Vegyük például az Amazon.comot! Az Amazonról már számtalan fórumon elmondták, és gyanítom, lapunk is több mint elégyszer megírta, hogy igen agresszívén dédelgeti ügyfeleit. Úgy is fogalmazhatunk, hogy állandóan foglalkozik velük. És milyen jól teszi! Az Amazon gyakorlatilag minden egyes ügyfelével „személyesen” törődik, sohasem hagy kétséget afelől, hogy rajta tartja a szemét. Teljesíti valamennyi kívánságát, természetesen a józan ész és az üzleti szolgáltatások szolid keretein belül. Konkrétan mire gondolunk? Az online használó könnyen és olcsón vásárolhat az Amazon.comon, rákereshet kedvenc témájára vagy szerzőjére, lekérdezheti szinte valamennyi témakörben a bestsellerekről percre aktuális listáját, ellenőrizheti az egyes könyvek forgalmi státuszát, és még nagyon hosszan sorolhatnánk.

Gyakorlatilag minden online kereskedő valami hasonlóra törekszik, azzal a különbséggel, hogy az Amazon az ügyfelekkel való kapcsolatépítés során új értéket teremt, nemcsak az online használó, hanem saját maga számára is.

Bátran mondhatjuk, hogy az Amazon és ügyfeleinek kapcsolata a szó valódi értelmében interaktív. Korábban a vevő és eladó kapcsolata az adásvételről szólt, és tényleg semmi másról. Az Amazon arra törekszik, hogy megismerje ügyfelét, ha kell, oktassa, proaktívan informálja és személyreszabott, értéknövelt szolgáltatásokkal álljon a rendelkezésére.

Csakhogy a személyes törődés nem áll meg ezen a ponton. A vevő is értéket teremt, ha tetszik: értéknövelt szolgáltatást nyújt az internetes könyvkereskedőnek, többek között azzal, hogy közzéteszi a weben az ott vásárolt művekről a véleményét, de akár ajánlásokat vagy ellenjavaslatokat is megfogalmazhat más Amazon-ügyfelek okulására.

Szabad préda

Az ímént az ügyfél és az e-kereskedő jó kapcsolatáról beszélünk. De nem szabad elfelejteni, hogy az internet számos ellenpéldát is szolgáltat. Nem csoda hát, hogy a Jupiter és piacutató társai olyan kedvezőtlen bizalmi arányokat mérnek az internethasználók és a weben vásárlók körében.

Sajnos igen gyakran előfordul, hogy ha egy internetes kereskedő vállalkozás tönkremegy, szabad prédává válnak az online használóktól begyűjtött adatok. Az ügyfélkört regisztráló adatbázist eladják a céggel együtt, és attól kezdve nehéz nyomon követni a személyes adatok sorsát.

Megfelelő és megnyugtató jogi háttér hiányában csak örülni lehet, ha valaki úgy jár, mint a Living.com ügyfelei. A szóban forgó cég online bútorkereskedést üzemeltetett, és az év derekán csődbe ment. Idáig minden is volna a dolog. Csakhogy a Living.com azt tervezte, áruba bocsátja a weben megszerzett ügyféllistát is, mondván: a személyes adatok begyűjtésekor az apró betűs záradék felhívta az ügyfelek figyelmét egy ilyen (végső) lehetőségre is.

Nem szaporítjuk a szót: a U.S. Federal Trade Commission (FTC) nyomására a Living.com elállt eredeti ötletétől, és kénytelen volt e-mailben minden egyes korábbi vásárlóját felszólítani, írásban közölni, hogyan vélekedik a lista értékesítésével kapcsolatban. Természetesen ezután valamennyi ügyfélnek biztosították a lehetőséget, hogy igény esetén törölhesse a nevét és egyéb adatait a Living.com adatbázisából. Még jó, hogy közbeszólt a kereskedelmi ügyeket szövetségi szinten felügyelő bizottság!

Hozzá kell tennünk: egyáltalán nem egyedi eset az, ami a Living.commal és ügyfeleivel történt. Valószínűleg világszerte minden héten tucatjával fordulnak elő hasonló esetek, legfeljebb nem jutnak el a nyilvánosságig, mert nem lép közbe egy jó ügyvédi iroda vagy az FTC.

Még mindig az észak-amerikai kontinensnél maradván: Kanadában tavaly lépett életbe a Personal Information Protection and Electronic Documents Act, amely kimondja, hogy az elektronikus tranzakciók során nem kerülhet nyilvánosságra semmilyen szigorúan személyes információ. 2004-re minden kanadai cégnek eleget kell tennie a személyes adatok biztonságát előíró törvény követelményeinek.

Internetipari elemzők egyöntetű véleménye szerint valamennyi országnak komoly lépéseket kell tennie azért, hogy ne következzen be „adat-recesszió”. Amennyiben az online használók és vásárlók tartósan frusztráltak, és nem lehetnek biztosak abban, hogy személyes adataik jó és megbízható kezekbe kerülnek, érezhetően lanyhulni fog az információszolgáltatási kedv. ☐

+online:

www.sz.hu/hirek_arch.php
(1998. 10. 12., 10. 13.; 2001. 9. 13.)
www.sz.hu/ujzag_archivum.php
(2001/15, 30)
www.jup.com

Nők az interneten

Egy közelmúltban, Nyugat-Európában végzett felmérés eredményei arról tanúsítják, hogy a férfiak határozottan veszítettek dominanciájukból, már ami az internethasználatot illeti. Az egyesült királyságbeli Which? Online, a Consumers Association leányvállalata évente felméri az internethasználati szokásokat. Idén azt találta, hogy a több mint 16 millió aktívan internetező brit felhasználóknak 45 százaléka nő.

Képes felhasználók

Paul Kitchen, a Which? Online igazgatója nemcsak a nemek arányváltására hívta fel a figyelmet, hanem arra is, hogy az elmúlt egy-másfél évben nagyot változtak a felhasználói igények és az internettel szemben támasztott „fogyszói” követelmények.

Egyáltalán nem lehet azt mondani, hogy a webes vásárlói szokások változtak volna drámai módon, vagy hogy az e-boltok forgalmának növekedése magyarázná a női hálóhasználók arányának növekedését. Az ugyancsak angol Nationwide Building Society legutóbbi felmérése szerint egyre több nő veszi igénybe az internetes banki szolgáltatásokat is. Jim Willens, a Nationwide e-commerce-igazgatója elmondta, hogy múlt év végétől a nyár közepéig közel 1 millió nő e-banki ügyfelet jegyeztek, míg ugyanebben az időszakban az új férfi ügyfelek száma csupán 600 ezer volt.

Az év első 9 hónapjában kökemény konszolidáció ment végbe a „női” témákkal foglalkozó webhelyek nemzetközi piacán. A New York-i iVillage Inc., a közismert iVillage.com üzemeltetője például megvásárolta legerősebb piaci vetélytársát, a Women.comot. A 47 millió dolláros üzletkötésről szóló hírrel egy időben jelentették be azt is, hogy az iVillage társul a Hearst Corporationnel, amely korábban a Women.com 46 százalékat birtokolta, és amely számos női magazin kiadásában érdekelt.

A lapkiadás, a női tollból vagy billen-

tyűkből származó írások publikálása és az internet mára egymással összefüggő és üzletbővítő fogalomvá vált. Rendre jelennek meg az interneten az olyan webhelyek, amelyek kifejezetten keresik a női szerzőket (laikusokat és profikat egyaránt), nem beszélve a nagy nemzetközi női magazinokról, amelyek kötelességüknek érzik és jól felfogott üzleti érdeküknek tekintik az online kiadvány, illetve a hozzá kapcsolódó e-bolt működtetését.

Igen gyakori jelenség, hogy az egyes korosztályoknak szóló speciális női webhelyek írásra invitálják látogatóikat. A FocusOnForty.com – mint a neve is mutatja – a negyveneseknek szól, annak a korosztálynak, amely már biztosan tudja, hogy mit akar (mellesleg megfele-

vásárlóerővel rendelkeznek), és amely általában szívesen beszél (élet)tapasztalatairól. Akár az interneten is.

Minők

Májusban megalakult a Magyar Internetező Nők Egyesülete (MINők), és szeptemberben „Nők és a net – Internetező nők történetei” címmel pályázatot írt ki a hálóhasználó nőknek. Csapó Ida, a MINők ötletadó elnöke úgy tájékoztott, hogy alapvetően két témakört ölelt fel a pályázat:

1. Behálózva. Hogyan lettem számítógéphasználó, internetrajongó?
2. Az én netsztorim.

Olyan internetező magyar, illetve magyarlud tudó nőknek szól a felhívás (korhatár nélkül!), akik Magyarországon vagy a világban bárhol élnek. Végül is 45 pályázótól 48 pályázat érkezett be. Nyolc pályázat érkezett külföldről: négy Romániából, egy Jugoszláviából, egy Franciaországból, egy az Egyesült Államokból és egy pályázat Japánból.

Gyakorlatilag valamennyi korosztály képviseltette magát; a legtöbb pályázó 31 és 40 év közötti, a két rangidős pedig 65 éves, illetve 71 esztendő volt. Számtaladó hányaduk naponta használja az internetet, a legtöbben otthonról érik el a világháló.

A pályázat célja a női internetezés területének feltérképezése és népszerűsítése volt. Korukban, családi állapotukban, lakóhelyükben, végzettségükben és foglalkozásukban eléggé különböztek egymástól a résztvevők. Két közös dolog azonban feltétlenül volt és van bennük: nők és interneteznek. A harmadik szempont, ami összefüzi-fűzheti őket, hogy sokat jelent számukra a számítógép és/vagy az internet használata.

Csapó szerint az írások nem tanúsítanak „komolytalanságról”, „női” hozzá nem értésről, sem pedig függőségről, internetes magányról, a kapcsolatok leépüléséről, sőt, épp ellenkezőleg. A pályázók zöme nagyon is tudatosan, nem ritkán kemény munka árán, kritikusan használja mind a számítógépet, mind az internetet. Nem egyszerűen barangol vagy szórfozik, hanem céltudatos „expedíciókat” indít vagy kapcsolatokat épít és ápol az internet segítségével.

Ezzel megdőlni látszik egy másik, ezúttal pozitív sztereotípiája is: számos írásműben szerepelt az internet sztereotipikus mindenhatóságának határozott cáfolata is. A teljesség igénye nélkül hadd álljon itt néhány gondolat, amelyek a MINők vezetése szerint a pályázat valódi üzenetét és igazi értelmét jelzik.

Nagy Katalin:

„Úgy érzem, hogy az emberiség az internet által mégis felépítette Babel tornyát. Mindenki számára elérhetővé vált a világ minden pontja, legalábbis az információ szempontjából.”

Mező Imréné (65 éves):

„Bármit meg tudok keresni az interneten, sokkal gazdagabb lettem általa. Mindenkit csak biztatni tudok, nem számít a nem, a kor, bátran kezdje el!”

Ruby Vilmosné (71 éves):

„Mit jelent nekem a számítógép és az internet? Korszakom ajándékát, időm korom örömét, csodát, ámulatot, a felfedezés élményét. Sajnálattal azok iránt, akik még nem részesültek ezeknek, és üzenetet: jobb későn, mint soha.”

ZIMÁNYI KATALIN

+online: www.szit.hu/ujsag_archivum.php
(2001/12)
www.focusonforty.com
www.minok.hu
www.iVillage.co.uk

E számunk hirdetései (Ads' Index):

2F 2000 Kft.: F-Secure Anti-Virus	6., 27. old.
2F 2000 Kft.: Check Point Next Generation biztonsági megoldások	8. old.
AT&T: üzleti-kommunikációs adatl-összeköttetés	12. old.
Béda Books Kiadó Kft.: számítástechnikai könyvek	6. old.
Blue Store Kft.: IBM nyomtatókellékek	27. old.
Borland Magyarország: fejlesztőprogramok, tanfolyamok	23. old.

ComputerBooks: számítástechnikai könyvek	7. old.
HameX Rt.: hálózati rendszerek és eszközök	23. old.
HUMANSoft Kft.: webhely IDG: CW-Számítástechnika	8. old.
Online	20. old.
IDG Repór: nyomdai szolgáltatások	27. old.
IDG: Számítástechnika-előfizetés	28. old.
Info Rádió: hírek	7. old.
OKI Systems Kft.: Okipage 14ex nyomtató	5. old.
Pannon GSM	2. old.
Symantec: tűzfalak	17. old.

Pontosan. IDG Repró

061-4748854

PS levilágítás · szkennelés · kromalínkészítés · nyomdai kivitelezés

F-Secure Anti-Virus

Három víruskereső egy rendszerben

Gazdaságos

Több víruskereső
előnyeit egyesíti
Három keresőmotor:
F-PROT, Kaspersky
Anti-Virus, Orion

Kényelmes

Központilag menedzselhető

Biztonságos

Napi frissítés
Szakszerű termékátogatás

F-SECURE®

- Valóidejű és indítható
keresési módok

- A rendszeres frissítés
automatizálható

- Kiváló
platformfedettség

*Ha szeretné biztonságban tudni számítógépeit
Ha internetezik, ezért erre is kiterjedő védelmet keres
Ha tanácsra van szüksége*

Válasszon minket, forduljon hozzánk!

10. sz. Budapesti és Szegedi út

Cím: 1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Telefon: 488 7700 Fax: 488 7709
web: <http://www.21.hu> e-mail: info@21.hu

Munkaállományok:

Dos, Windows 3.1x, 95/98
Windows NT 4.0 workstation
Windows 2000
Windows Millennium Edition
OS/2 Warp

Szerverek:

Windows NT 4.0 Server
Windows 2000 Server
Novell Netware
OS/2 Warp
Linux

Tűzfalak és levelező szerverek:

Check Point FireWall-1
Trusted Information Systems Gauntlet
Egyéb CVP-kompatibilis tűzfalak
POP3, SMTP, UUCP levelezés
MS Exchange, Lotus Notes/Domino

42027

Felvisszük a papírra!

Őrizze meg az IBM nyomtatókra fordított beruházása értékét
és használjon eredeti IBM nyomtató kiegészítőt!

A legkülönbözőbb IBM lézer és a mátrix nyomtatók kimagasló teljesítményét
kizárólag az eredeti IBM kiegészítők szolgálják. Kínálatunkban az összes IBM
nyomtató kiegészítő megtalálható, közvetlenül a gyártótól.

BLUE Store Kft.

H-1112 Budapest, Budai úti út 46. Telefon / Fax: +36-1-319-0870,
GSM: +36-30-983-0-983. E-mail: bluestore@bluestore.hu, www.bluestore.hu

52012

Szereti a kényelmet?

Otthonába visszük lapunkat. A Computerworld-Számítástechnika informatikai és üzleti hetilap nemcsak az informatika és a távközlés témaköreivel foglalkozik professzionálisan, hanem olvasóival is. Hétről hétre, hónapról hónapra újabb és újabb kedvezményekkel, akciókkal lepi meg őket. **Fizessen elő a Computerworld-Számítástechnika hetilapra és duplán nyer!** Kedvezményes előfizetési akciókban pénzt takarít meg, és ha Fortuna istennő kegyeibe fogadja Önt, még nyerhet is!

Aki december 11. és február 28. között előfizet a Computerworld-Számítástechnika lapra megnyerheti a HP Jornada 565 készüléket és az Ericsson T39-es mobiltelefont.

A nyertest közjegyző jelenlétében sorsoljuk ki, és levélben értesítjük nyereségéről.

Előfizetéssel megrendelem a

Számítástechnika

nemzetközi informatika hetilapot példányban,

- egy évre: 12 960 forintért
 fél évre: 6480 forintért
 negyedévre: 3240 forintért

Név (intézmény neve):

Cím:

A CW-SZT ONLINE használatához kérjük az alábbi sorokat is kitölteni:

USERNAME: E-MAIL:

A megrendelőlapot az alábbi címre kérjük visszaküldeni:
IDG Lapkiadó Kft.
 1374 Budapest 5, Pf.: 578 Fax: 269-5676

